

Mehmet Pektaş

AVANAKLAR KAHVESİ

Mizahi Hikâyeler

Açıkara/Hikâye

Açık kara

Hayâli, kayalı, hakka dayalı dergi

Eser Adı:

Avanaklar Kahvesi

Eser Sahibi:

Mehmet Pektaş

Kahramanmaraş 2022

ısbın:

978-605-73280-3-8

Ana Yayın Numarası:

90722 /Mizahi Hikâyeler Serisi - 3

Adres:

Haydarbey Mahallesi 32077 Sk. Armada
Evleri DEF/ Blok D/6 Onikişibat /Kahramanmaraş

Telefon: 0535 391 92 50

e-posta: acikkaradergi@gmail.com

www.acikkara.com

Mehmet Pektaş

AVANAKLAR KAHVESİ
Mizahi Hikâyeler

Açikkara/Hikâye

Mehmet Pektaş

1985 Isparta doğumlu. İlk ve ortaöğrenimini Isparta'nın çeşitli okullarında tamamladı. Gazi Üniversitesi Türk Dili ve Edebiyatı Öğretmenliği bölümünden mezun oldu. Aynı üniversitede yüksek lisans yaptı. Şu an Isparta Ahmet Melih Doğan Anadolu Lisesinde öğretmenlik görevini sürdürüyor.

Çeşitli kurum ve kuruluşlardan ödüller aldı. Yazı ve şiirleri Duygu Seli, İkidenez, Yaba, Güney, Gezgin, Anadolu Çınar, Kardelen, Siyah Sanat, Edebice, Hece Taşları, Sebilürreşad, Yolcu, Birnokta gibi dergilerde yayımlandı.

Halen aylık mizah dergisi Açıkpara'nın yönetmeliğini yapıyor. Ayrıca yazarın bilimsel dergilerde yayımlanmış makaleleri, uluslararası kongrelerde sunulmuş bildirileri vardır.

Göller Bölgesi Yazarlar ve Şairler Derneği, Türkiye Yazarlar Birliği ve İLESAM üyesidir.

Yayımlanmış Eserleri:

Berceste (Şiirler)

Düş Mevsimi (Öyküler)

Müsaadenle Hayat (Öyküler)

Yaşamak Bazen (Öyküler)

Hayata Başka Bak (Ömer Asaf ismiyle)

Ayasofya'ya Koşan Çocuklar (Çocuk romanı)

Mehmet Akif'le Baş Başa (Çocuk romanı)

Düğüne Davetlisiniz

Gardaş, bu bizim insanımız gibi üç kâğıtçı, sahtekâr, şeref-siz insan yok. Hırsızını gördüm, haydudunu gördüm, itini, uğursuzunu gördüm de bu kadarını da görmedim. Gidip polise şikayet edecem olmayacak. Düşünmedim de değil, onlar utanmadı ama ben utanırım. Hakikatli adamım bir defa. Boğazımdan haram lokma geçmemiştir, geçmez de. Az kazandım öz kazandım, namusumla 27 sene çalışıp emekli oldum. 4 çocuk oldu ellerinden öper. Üç kız bi oğlan. Gızlardan birini okuttum hemşire oldu. Oğlanla öteki iki gız okumadı. Oğlanı berbere çırak verdik. Birinin yanında goltuk hesabı çalışıyo. Geçenlerde everdik.

Bunca sene en yakınlarımı bile tanımamışım, bir düğün etdim, insanların ne mal olduğunu anladım, keşke anlamaz olaydım. Bir haftadır gözüme uyku girmede. Düğünün ertesi günü fenalaştım. Her yerim zangır zangır titremeye başladı, bizim hemşire gız bi inne yaptı çok şükür biraz kendime geldim. Akşamına gene gözüm gararır gibi oldu, bağırarak oldum, sesim çıkmadı. Bereket, hanım mutfaktan çırpındığını görmüş, koştu geldi. Kolanya ile başımı ovdu, ateşime baktı, bez ıslatıp geldi. Bezi alnıma koydu, bir de havlu ıslatıp belime soktu. Oracıkta divanın üstünde uyumuş galmışım.

Daha ertesi gün acaba ben mi yanlış saydım, dedim. Hemşire gız daha gitmediydi, “Al gel şu takılan altını, parayı” dedim. Acaba olur ya, insan hali biz de mi yanlışlık oldu, milletin günahını aldık. Gız aldı geldi. Tek tek yazıp saydık, olacak iş değil bizim hesap doğru. Altınları avucumda sıkılmışım öyle kitlenip kalmışım. Bizim analığın sesiyle kendime geldim, beni kaldırıp divana yatırdılar. Analık “Buna bi yaka vuralım, dedi. Düğünde çok yoruldu besbelli.” Bir yaka vuruldu. Hemşire gız vurdurmayacak oldu ya onu dinlemediler. Gız iki tane hap attırdı. Gene orda sabahı ettik.

Ah ah..! Bu insanlara güvenilmez. Neyse birader sabah galktım. “Hanım” dedim, ses yok. Ufak kız “Anam dayımlara gitti buba.” dedi. Yataktan nasıl kalktım, kızın boğazına yapışmışım. Televizyonda hep seyredirdim, çoruna çocuğuna gıyanları. Cınnet dedikleri demek böyle bi şeymiş. Gızın yüzü pancar gibi oldu, çırpınıyo. Hemşire kız sese koşmuş gelmiş. Elimden zor aldı. Ben kendimi gaybetmişim bi defa. Hemşire gız çekiyo beni, o ara gızın böğrüne iki tekme savurdum, uğundu gitti. Bir yandan da “Nasıl gider ulaaaan!” diye bağıriyom.

O ara gapı çalındı, bizim hanım gözümün önüne geliverdi. Elime nerden geldiye bir teflon tava geldi. Garının gafasına lank diye indirdim. Tava gırıldı sap elimde galdı. Kadın kanlar içinde yere çöktü, ağlamaya başladı. “Bir daha o adamın evinden içeri adım atmayacaksın ulaaaan!” diye haykırdım. İki gız üstüme çullanıp beni tuttular. Nefes nefese galmişim. Her yerimden ter boşanıyo.

“Gidilmeyecek dedim, senin kardeşin yok, öldü. Sadece senin gardeşin değil, amcam Veli, Veli'nin oğlan, dayım Aamat, dayıoğulları Fehmi ile Ali, İrecep eniştem, Ayşe hala, onun çocukları, Fatma teyze, Terzi Cemal, Kör Kamil, Gara Mehmet, Topal Şükrü, asker arkadaşım Cevat, eski komşu Salih, iş yerinden Adem, Mevlüt, İramazan, eski mahalleden Davut, Süleyman, Arif, sebzeci Halil, kömürcü Necati, senin arkadaşların Sevim, Şükriye, Hamide, Perihan, benim kahve arkadaşları Veli, Yusuf, Hamit... Hepsi öldüü! Bunu o kafana iyice kat.”

Bak aklıma geldikçe yine ellerim titremeye başladı, bak bak. Nasıl titiriyo ellerim! Olur mu biraderim, insanlığa sığarmı bu! Hırsızlığın, haydutluğun da bir şerefi var. Değil mi biraderim! Hırsız işini gece yapar, garanlıkta kimse görmesin diye çünkü gabahat da gizli ibadet de. Ama bunlar öyle mi,

en mutlu gününde insanı galpden götürcekler yahu!

Çok şükür belli bir çevremiz var, eş, dost, akraba. Çağrılan her düğüne de gitmeye çalıştım. Kimi hafta üç beş yerden düğün daveti gelir. Bir hafta sonum var, demem kimisinin çayını içerim, kimisinin yemeğini yerim, kimisinde oynarım. Gittiğim her düğünde düğün sahibine görünürüm ki sonradan gelmedi etmedi denilmesin. Gameranın önünden de mutlaka iki defa geçerim ki sağlam olsun.

Oğlanın sünnetinde dakılan her şeyi galem galem not etdim. Parayı dolar cinsinden mark cinsinden ayrı ayrı yazdım. Gabı gacağı da galem galem yazdım. Altın zaten belli. O zamanlar paranın para zamanında 15 milyon verip gamera bile tutdum. Dakılanı çeksini diye. Gasedi gaybettik ayrı konu. Tabii düğüne gelen var, gelmeyen var. Bazılarını çağırdık gelmediler, bazılarını çağırmadık geldiler, bazılarını çağırdık gelmediler ama bir şeyler gönderdiler. O işi de hanım bilir, geleni gideni bilgisayar gibi gafasına gaydeder.

Efendim, eğer oğlanın sünnetinden borcum var ise defteri açar bakar ne dakılmışsa aynen dakarım, bir guruş geçirtmem. Yook, oğlandan borç yoksa, çocuklara yatırım olur, diye düşünürüm. Düğüne eğer gap gacak götürüyorsam gutunun iki yerine adımı soyadımı yazdırırım. Ne olur ne olmaz diye başına mesleğimi yazdırırım “kaynakçı”. Yine içim rahat etmez, olur ya benimle aynı isimden aynı meslekte insan çıkar. O yüzden memleketimi de yazdırırım. Garışmasın. Para dakacaksam, zarfın iki yerine adımı soyadımı mesleğimi memleketimi yazdırırım. Yamuk yumuk gördüğüm insanlara 5'er 10'ar dolar mark dolar daktım. Neme lazım paranın değeri düşüyor, adam tutar 10 sene önce daktığım parayı alır gelir.

Sen gel bu kadar titiz davran ama götürdüğün geri gelmesin. Olacak iş değil, böyle bir şey ne duydum ne gördüm. Ben

sana bir şey daktıysam al bu senin olsun demek midir? Sana bir şey daktıysak al bu altını, parayı, her neyse artık, sakla, ben düğün ederken al gel demektir. Ama işte devir bozuk. İnsanlar gözünün içine baka baka malını alıp gidiyor.

Ben düğünde gameracı çocuğa sıkı sıkı tembih ettim, “Aman oğlum oynayanları falan boş ver dakı merasimini, bir de gelen gideni iyi çek.” dedim. Ufak gızın eline defteri verip gelinle damadın yanına diktim, dakılanı not etsin diye. Hemşire gıza da “Aman gızım garambole gelmesin herkese teker teker daktır.” dedim. Bizim hanımı da girişe diktim ki hem geleni gideni hafızaya alsın hem de millet dakı dakmadan çıkamasın. Kendim de tetikteyim, pantulun ceplerini düğünden önce büyülttürdüm. Biraderin arabanın bagajı geniş, onu da dışarı çektik gabı gacağı arkasına dolduracaz.

Veli Emmi’me, ufak oğlunu everirken ırahmetli bubam 20 gramlı bir bilezik dakmış, anam söylededi. Şimdi anam, babam öldü, e bilezik de mi ölecek? Bu bileziğin benim oğlana dakılması icap eder. Ama nerdee? Getire getire bir çeyrek altın getirmiş. Onun oğlu vardır Hayri. Fi tarihinde Hayri’nin oğlanın sünnetinde yarım altın daktık. Yarım altın o zaman 32 milyon. Ulan adam getirip benim cebime 30 lira soksun bir de yanıma sokulup “Helal et” desin. Fark etmedim. 10’luk benim gözüme 200’lük gibi geldi. Kafamdan bir hesap ettim. Herhalde 600 sokdu dedim. Görsem gafasını çorba tasına sokardım onun.

Ayşe Halam var, ondan bir yarım altın gelmesi gerekirdi, 10 lira para getirmiş. Tabii evlenecek çoru çocuğu galmadı. Bizim altının üstüne yatmış. Benim elime verseydi ben derdim ona “Yaşlı başlı kadın utanmaz mısın sen!” diye. Ben hanıma vermişlerdir diye düşündüm, hanım da bana vermişlerdir diye düşünmüş.

Bizim Cemal vardı. Ailecek görüşürüz. En güvendiğim

adamdı. Bunca senelik arkadaşım. Oğlu evlenirken 23 gramlı bir bilezik taktık. Getire getire 18 gramlı bir bilezik getirsin olacak iş değil. Bir de ayarı düşük.

Bizim Gara Mehmet'e ne demeli? Mehmet zaten biraz gaypaktır. O zamanlar mark tedavülde. Ne olur ne olmaz, bu adam paranın üstüne yatar dedim. O zamanın parasıyla 15 mark daktım. O zamanlar mark 600.000 lira. Türk parasıyla 9 milyonu. Yanıma geldi. Parayı cebime soktu, "1 lira var mı?" dedi. Çıkardım verdim. Ne bilirim ben, meğer 10 sene önce-sinin kurundan hesaplamış, cebime 10 lira sokmuş.

Gap kaçak işini hiç sorma! Tepsi götürdüğümüz yerden tabağı, tabak götürdüğümüz yerden kâseyi zor aldık. Velhasılı bir düğün ettik burnumuzdan geldi.

Tosuncuk Bank

Soyumuzun Lidyalılarına kadar uzandığını anlatırlar hep. O kadar eskiye gidecek değilim. Büyük dedem, namuslu bir adamın, Mestan Ağa'nın cebinde 1000 liralık bir banknot olarak Adanadan İstanbul'a gelmiş. Mestan Ağa, köyde neyi var neyi yoksa satıp İstanbul'un yolunu tutarken otobüs de onu tutmuş, istifra ede ede şehre vasil olmuş. Boğaz Köprüsü'nü, vapurları, devasa binaları, vızır vızır işleyen trafiği görünce iyice sersemlemiş. Şaşkın şaşkın etrafa bakınırken yanına başında kasket, boynunda fularla ince bıyıklı bir adam gelmiş. Mestan Ağa'nın omzuna dokunup:

“Çık bakalım 2,5 lira.” demiş.

Mestan Ağa:

“Ne parası ağa?” deyince adam saat kulesini göstermiş:

“Ne parası olacak? Bu saat benim. Saatiime baktın, parasını vereceksin.”

Mestan Ağa 2,5 lirayı uzatırken:

“Bu saat senin öyle mi? Bakanlardan para alırsın. Allah Allah!” diye şaşkınlığını dile getirmiş. Adam bir eliyle parayı alırken diğer eliyle yakasını silkmiş:

“Olmaz olsun. Sadece bu saat mi? Bu meydan, şu kule, na şu karşıdaki köprü hepsi benim. Akşama kadar milletten para toplamaktan canım çıkıyor. Artık bu işleri bırakıp köye anamın yanına gitmek istiyorum. Biraz da başkası kazansın.”

Mestan Ağa'nın gözleri parlamış. Cebindeyse dedem ve arkadaşları heyecandan hop oturur hop kalkarmış. Mestan Ağa uyanıklık edecek ya:

“Gel seni şu dertten kurtarıvereyim. Burayı bana sat.” demiş. Adam, Mestan Ağa'yı şöyle bir süzmüş. Sıkı sıkı cebini tuttuğunu da görmüş:

“Seni sevdim, iyi bir adama benziyorsun. Burası sana yaramaz, gel sana köprümü satayım. Bana dua et.” demiş.

Birlikte Boğaz Köprüsü’ne varmışlar. Mestan Ağa bu köprüyü ve üzerindeki trafiği gelirken de gördüğünden ağzının suyu akmaya başlamış. Adam köprüye 100 milyon lira istemiş. Sür aşağı sür yukarı derken 20 bin liraya anlaşmışlar. Köprüyü ucuza kapattığını düşünen Mestan Ağa, büyük dedemin de içinde bulunduğu desteyi büyük bir mutlulukla adama teslim etmiş. Büyük dedem böylelikle Mestan Ağa’nın cebinden meşhur dolandırıcı Sülün Osman’ın cebine girmiş. Sülün Osman durur mu soluğu doğruca bir pavyonda almış. Pavyonun ışıltılı dünyası büyük dedemin aklını başından almış. Büyük dedem o gece ömründe eğlenmediği kadar eğlenip sabaha karşı Sülün Osman’a veda etmiş. Bu defa kendisini sıcak, yumuşak ve kapkaranlık bir yerde bulmuş. Dedemin kafası çakır, içerideki parfüm kokusu cabası... Ne geldiği yerin farkında ne gittiği yerin...

Pavyonda çalışan kadınlardan Melahat, âlemdeki adıyla Benli Ahu sabah gün ağarırken sallana sallana pavyondan çıkmış, ilk taksiyi çevirip şoförün yanına oturmuş. Bir taraftan “Ada sahillerinde bekliyorum” şarkısını söylerken bir taraftan da şoförü “Sen de söylesene minnoşum!” diye dürtüp duruyor. Şoför mahcup bir oğlan... “Ben pek beceremem hanım abla.” deyip işin içinden sıyrılmak istiyor ama Melahat’tan kurtulmak ne mümkün. Şoför Selim ister istemez şarkıya eşlik eder gibi yapıyor. Şarkı bitmeye yakın Melahat sağını solunu oynatmaya başlamış. Orasını eller, burasını eller. Taksici de göz ucuyla Melahat’ı takip edip “Tövbe” çekermiş. Melahat bir anda taksicinin vitesin üstündeki elini tutmuş:

“Şekerim şuramda bir kaşıntı var. Elle bak.” demiş.

Taksici:

“Aman hanım abla yapma ayıptır. Bak ben nişanlıyım.” deyip parmağındaki yüzüğü göstermiş.

Melahat, Selim’in elini zorla bluzundan içeri sokmuş. Selim, bir gözü yolda, bir gözü Melahat’ta, bir eli direksiyonda bir eli Melahat’ın sutyeninin içinde ecel terleri dökerken Melahat, “Şu tarafı elle, yok bu tarafı elle.” der dururmuş. Selim bir anda frene basmış, araba acı bir ses çıkararak kaymaya başlamış. Tam yol kenarındaki ağaca bir karış kala durmuş. Selim kan ter içinde Melahat gayet rahat, göğüslerini şöyle bir yukarı kaldırıp bir oh çekmiş. Selim’in ağzı bir karış açık, elindeyse büyük dedem...

Melahat, Selim’in elindeki parayı görünce:

“Ulan Sülün, parayı sokacak başka yer bulamadın mı? Demek bu kaşındırılmış.” diye söylenmiş, sonra da Selim’e: “Bizim eve de gelmişiz. Üstü kalsın canikom.” deyip arabadan inmiş.

Selim:

“Hanım abla bu çok fazla...” diyecek olmuş, Melahat arkasını döndüğü gibi uzaklaşmış. Selim elindeki parayla kalakalmış. Büyük dedeminse kırmızı rengi pembeye dönmüş kafası matiz, hâlâ mırıldanmaya devam ediyor: “Ada sahillerinde...”

Selim taksiyi gündüz şoförüne devrettikten sonra Melahat’tan aldığı parayı doğruca mobilyacıya götürmüştü. Düğün için aldıkları mobilyaların taksiti olarak büyük dedemi mobilyacıya vermiş. Dedem ayıldığında kendini mobilyacının karanlık kasasında bulmuş.

O banka senin bu banka benim biraz gezdikten sonra banker furyası başlamış. Her tarafta mantar gibi bankerler türemiş. Dedemin yolu da zamanın en ünlü bankeri Kastelli’ye düşmüş. Dedem Banker Kastelli’nin kasasında keyif çatarken ailemiz büyümüş, genişlemiş. Akrobalarımız

dünyanın dört bir yanına dağılmış. Büyük dedem tedavülden kalktığı için saltanatı çok uzun sürmese de bankerler batınca-ya kadar dedem ve diğer akrabalarımız günlerini gün etmiş.

Bankerler batınca dedem bazı akrabalarımızla birlikte Avrupa'ya geçmiş. Rahata alışkın olduğu için kumarhane kumarhane dolaşmış. Çok geçmeden Avrupalılar gibi giyinip kuşanmaya onlar gibi konuşmaya başlamış ve marka dönüşmüş. Nasıl olduysa bir gurbetçinin eline geçip sandık içinde bir kesede beklemeye başlamış. Dedem burada hayatının en kötü günlerini geçirmiş. Sandık her açıldığında acaba dışarı mı çıkacağız diye umutlanmışlar ama her seferinde keseye birkaç banknot daha konulup kapak kapatılmış. Senelerce süren bu bekleyişten sonra bir gün sandık açılmış. Paraların içinden dedem de dâhil bir miktarı alınmış. Paraların sahipleriyle birlikte yolda giderken dedem konuşmalara kulak kabartmış. Aile bir şirkete ortak olacaklarından bahsediyor, zenginlik hayalleri kuruyor, bir an önce parayı şirkete yatırmak için acele ediyormuş. Şirketin adı Jetpa mı Çetpa mı neymiş. Dedem bu şirketin hesabına geçtiği gibi kaybolmuş. Bir daha dedemden ve onunla birlikte gidenlerden haber alamamış.

İçinde babamın da bulunduğu paraların sandıktaki bekleyişi bir süre daha devam etmiş. Bir gün sandık yeniden açılmış ve babamın da içinde bulunduğu bir deste para Titan denilen bir organizasyona yatırılmış. Aile bu defa köşeyi döneneğinden çok eminmiş. Kendileri para yatırdıkları gibi tanıdıklarına da para yatırtmışlar. Önceleri paralardan sık sık haber gelirken bir gün haberler bıçak gibi kesilmiş. Ne babamın ne de diğerlerinin akıbetinden haber alınmış.

Nihayet ben 200 liralık bir banknot olarak dünyaya geldim. Bankamatikten saf, temiz bir delikanlının asgari ücreti olarak çıktım. Gencin beni tutan elleri titriyordu. Onun beni

hayırlı bir yere harcayacağını veya yastık altına atacağını düşünüyordum. Delikanlı beni cüzdanının gizli bir köşesine yerleştirdi, uzun süre harcamaya kıyamadı. Cüzdanının içinde onunla birlikte işe gidip gelirken arkadaşlarıyla konuştuklarına kulak misafiri oluyordum. Arkadaşları kolay yoldan zengin olma peşindeydiler. Paralarını bazı internet sitelerine yatırıyorlardı. Buralardan para da kazanıyorlardı. Aile büyüklerinden edindiğim tecrübe sebebiyle böyle şeylerin sonunun iyi olmadığını biliyordum. Sahibimin bu tür yollara ilgi duymamasını beni mutlu ediyordu. Cüzdandaki birkaç bozuklukla huzurlu sakin bir hayatımız vardı.

O gün iş yerinde çiftlik, inek, dana, yumurta falan konuşuldu. Kolay yoldan köşe dönme peşinde olan insanların neden böyle konuştuklarını anlamadım. Bu defaki konuşmalardan sahibim de etkilenmişti. Çok geçmeden olanlar oldu. Bir sabah Tosun'un tombiş parmaklarının arasında uyandım. Olay, inek, dana muhabbetinden nasıl buraya geldi anlayamamıştım. Tosun bana bakıp bakıp sırtıyordu. Sahibimin kandırıldığını anlamıştım. Tosun'a yalvarıp yakardım, beni eski sahibime vermesini istedim. Tosun bizim dilimizden anlıyordu. Ben yalvarıp yakardıkça keyif alıyordu. Yalvarmanın tesiri olmayınca atalarımın maceralarını anlatıp bu işin sonunun kötü olacağını söyledim. Tosun bilgisayarın başına oturdu, beni de masasının üzerine koydu:

“Baksana oğlum millet parasını bana vermek için sırada bekliyor. ‘Ben almam.’ dedikçe, ‘N’olur al!’ diye yalvarıyorlar. ‘Bak geri vermem ha!’ diyorum. ‘Allah aşkına al şu paramızı.’ diyorlar. ‘Paranızı çatır çatır yerim.’ diyorum. ‘Afiyet şeker olsun.’ diyorlar. Ben hassas ruhlu bir adamım, içimde naif bir sanatçı gizli. Bu kadar insanı nasıl kırayım?” dedi.

Gerçekten de Tosun'a para vermek için insanların âdeta birbirlerini ezdiklerini hayretle izliyordum.

“Durun güvenmeyin bu Tosun’a!” diye avazım çıktığı kadar bağırıyordum ama kim dinler?

Tosun, benim sesimden rahatsız oldu. Beni katlayıp iki kanadımı birbirine sürtmeye başladı. Sinirlerim tepeme çıktı, Tosun’a bir iki küfür savurdum. Bunun üzerine Tosun’un yüzündeki gülümseme kayboldu. Bana:

“Kes lan sesini yoksa seni tuvalet kâğıdı niyetine kullanırım!” dedi.

Bir iki kelime daha edecek oldum. Beni arka cebine koyup üzerime oturdu. Koca totosuyla beni resmen eziyordu. Tosun’un altında inim inim inliyordum. Bu işkence her gün devam etti. Tosuncuk pijamasını giyinceye kadar üstümde oturuyordu. Bazen elini arkaya doğru atıyor, ben acaba beni harcayacak mı diye umutlanıyordum. Ama o sadece totosunu kaşıyıp yine önündeki bilgisayara dalıyordu. Bazen ayağa kalkacak gibi oluyordu. Tam derin bir oh çekecekken Tosun’un yellenmesiyle ciğerlerim perişan oluyordu.

Bir gün Tosun beni arka cebinden çıkarıp tekrar masasının üzerine koydu. Baktım, BİM’den aldığı yumurtaları maviye boyuyor.

“Hasta mısın oğlum? Neden boyuyorsun yumurtaları?” dedim.

Sinsi sinsi gülümsedi. Mavi yumurtalar piyasaya çıktıktan sonra Tosun’un hesaplarına oluk oluk para akmaya başladı. Herkes çıldırmış gibi Tosun’a para veriyordu. Tosun artık parayı koyacak yer bulamaz oldu. Beni de alıp para yığınlarının arasına atıverdi. Tosun’dan biraz olsun uzaklaştığım için mutluydum. Çok geçmeden Tosuncuk Bank’a para yatıranlardan birisine ödeme olarak verildim. Yeni sahibim beni eline alınca çok mutlu oldu. Tüm arkadaşlarına beni gösteriyor, “Hani bu işten para kazanılmazdı. Bakın 100 TL koydum 200 TL aldım.” diyordu.

Hem sahibim hem de arkadaşları ellerinde avuçlarında neleri var neleri yoksa Tosuncuk Bank'a yatırdı. Bazıları bununla yetinmedi, bankadan kredi çekip Tosuncuk'a yatırdı. Sahibim, bu işten kazandığı ilk ve tek para olduğum için beni kimseye vermiyordu. Bir süre sonra Tosuncuk Bank'ın battığını, Tosun'un yurtdışına kaçtığını duyduk. Sahibim bir türlü Tosun'un kendisini dolandırdığına inanmıyordu. Aylarca bekledikten sonra Tosun'un teslim olduğunu duyduk. Sahibim sevincinden havalara uçuyordu. Arkadaşlarını aradı: "Hani kaçmıştı lan!" dedi. Sonra beni eline aldı:

"Hiç merak etme arkadaş, Tosun Bey bir seneye kalmaz dışarı çıkar. O zamana kadar toplayabildiğim kadar para toplamam lazım. Bu defa daha büyük oynayacağım, Tosun'a daha çok para yatıracağım. Çok zengin olacağım çok." dedi.

Ben bu sırada ellerimi yukarı kaldırmış dua ediyordum:

"Allah'ım memleketin ne kerizi bitiyor, ne tokatçısı. N'olur bir an önce tedavülden kalkayım. Daha fazlasını gösterme bana!"

Elektriği Mumla Aramak

-Isparta'da bizzat yaşadığımız dört günlük elektrik kesintisinden ilhamla-

Sabah gözlerimizi karlı bir güne açtık. Kar ki ne kar! Bir taraftan lapa lapa iniyor, bir taraftan gök gürlüyor. Kıyamet mi kopuyor diye interneti bir kurcaladık. Ara sıra olurmuş böyle şeyler. Hatta bizim buralarda eskiler böyle havalar için kar kopuyor dermiş. Kar kopadursun elime çayımı aldım camın kenarında huzur içinde şu güzelliği seyredeyim dedim. Daha çayımdan ilk yudumu aldım almadım, bizim ufaklık “Baba baba!” diyerek hemen yanımda bitti:

“Ne oldu oğlum, ne bu telaş?” dedim.

Parmağıyla yukarıyı işaret etti. Başıma geleni anlamıştım. Kar çatıdaki çanak anteni kapatmış, kanallar gitmişti. Ufaklığın çizgi film keyfi yarım mı kalsın? Çıkıp çanak anteni temizlememi istiyordu.

“Çayımı içip çıkayım.” dedim. Oğlanın gözleri doldu. En sevdiği çizgi filmi, Kaptan Pengu'yu kaçırmak istemiyor.

“Hay kaptanına da Pengusuna da...” diye söylenerek kapıya yöneldim.

Hanım arkamdan:

“Bardakla nereye gidiyorsun?” demese çay bardağı ile çatıya çıkacağım. Çatıya açılan dar pencerenin başına geldim. Önce kafamı sokacak oldum olmadı, ayağımı atacak oldum, olmadı. En sonunda sırtımı pencereye dönüp kafamı geriye doğru uzattım. Çatının üstünde karların içinde emekleye emekleye antene ulaştım. İyi kötü anteni temizleyip geldiğim yoldan yine emekleye emekleye dar pencereyi buldum. Bu defa önce kafamı sokup içeri süzülecekken dengemi kaybedip paldır küldür boş su bidonlarının, yoğurt, peynir kutularının

arasına daldım.

Eve geldim, bir çay daha doldurayım dedim, çay bitmiş. Çaycının altına biraz daha su koyup düğmesine bastım. “Çıt” diye bir ses geldi. Çaycının ışığına baktım yanmıyor.

“Allah Allah ne oldu ki buna?” dedim. Açma kapatma düğmesini birkaç defa açıp kapattım. Tık yok. Fişi çekip taktım, olmadı. Çaycıyı başka prize taktım, faydasız. Sonra da her Türk erkeğinin yapacağı şeyi yaptım, elime tornavidayı aldım.

O sıra hanım gördü:

“Ne yapıyorsun sen?” diye çıkıştı. Arkasından ufaklık belirdi:

“Baba televizyon!”

“Oğlum daha yeni temizledik, yine mi çatıya çıkartacaksın beni?” dedim.

“Elektrik gitti baba.” dedi. Şaşkınlık işte. Lambaları yoklayınca elektriğin gittiğine emin olduk.

Çor çocuk birbirimize bakiştık. İlk defa mı elektrik kesintisi görüyoruz canım?

“Birazdan gelir.” dedi hanım.

“He he gelir.” dedim gayet rahat ve sakin.

Çocuk mızıldanmaya başladı:

“Baba bu elektrikler ne zaman gelecek?”

“Oğlum gelir şimdi.” dedim.

Of puf diyerek gitti. Saatler geçti, bizim elektrik yok. Yollar iyiden iyiye kapalı. Hiç olmazsa şu arabanın üstünü temizleyeyim, dedim.

Hanım:

“Çıkmışken bir de ekmek al.” dedi.

Giynip kuşanıp çıktım dışarı. Kar diz kapağımda, elime

küreği alıp kapının önünü açmaya başladım. Ben bir taraftan açıyorum, o bir taraftan yağıyor. Sonunda pes ettim. Fırının yolunu tuttum. Ekmek kalmamış iyi mi? Oradan çıkıp üç harflilere girdim, onlarda da yok, tost ekmeği, sandviç ekmeği bile kalmamış. Az ilerde bir fırın daha vardı. Tabana kuvvet karlara bata çika oraya doğru yürümeye başladım. Az ileride dediğim fırın meğer epey aralıymış. Biz hep arabayla gelip gittiğimizden bize az ileride gelirmiş. Yörügün, sakalının ucuyla gösterip “İşteci burası” dediği yere iki saatte gidilmiş, eliyle “Dahacık şorda” diye gösterirse iki günde ancak gidilmiş. Bizimki de o hesap. Az ilerideki fırın da kapalı. “Fırın da kapanır mıymış?” diyerek yokuş aşağı başka bir fırına yollandım. Yolun çoğunu kaya kaya gittiğimden bu yolculuk fazla zor olmadı. Buralarda durum daha vahim Yol boyunca kara saplanmış birkaç arabaya el attım. Yol üstünde bir kapalı halı saha vardı, o da kardan çökmüş.

Ekmeğe kavuşmuştum. Yol boyu gördüğüm manzaralar gözümü korkuttu. Bir değil üç ekme aldım. Ne olur ne olmaz! Fırından çıkıp evden tarafa baktım ki ohoo şehrin bir ucu. Yayan yapıldak varılacak gibi değil ama başka çare de yok. Yürü Allah yürü, yürü Allah yürü. Hava karardı, telefonun şarjı bitti. Evdekiler merak etmiştir.

Zor bela apartmana ulaştım. Ayaklarım su içinde. Karanlık merdivenlerden tırmandım. Kapıyı tıklattım. Kapı açıldığı gibi içeri daldım. Üç çocuk birden bacağıma sarıldı

“Baba baba baba!” Ne oluyor demeye kalmadı. Karanlıkta birisi belirdi:

“Hoş geldim minnoşum. Yerim ben seni. Oh!” deyip yanığımdan bir makas aldı. Ardından:

“Ayy Hasan Abi! Ne işin var senin burada!” diye çığlığı bastı.

Çocuklar da bir anda ayrılıp kaçıştılar. Bu defa şaşırma

sırası bendeydi:

“Aa Neriman Hanım kusura bakma valla! Yanlış geldim. Ekmek ister misin? Buyur.” deyip elimdeki ekmeklerden birini uzatacak oldum. Kadın kızgın, ben mahcup... Arkamı döndüğüm gibi evden çıktım. Ayakkabılarımı koltuğumun altına alıp bizim katı buldum. El yordamı ile ayakkabıları ve kapıyı yokladım, bizim eve geldiğime emin olduktan sonra kapıyı tıklattım. Olayın şokundayım ya kapıyı tıklattırken “Kim o?” diye seslenmişim. Kapı açıldı.

“Bizim ev değil mi?” dedim. Elimle etrafı yoklayıp:

“Mualla sen misin?” diye sordum. Evet, bizim ev.

Çorapları kapı önünde çıkarıp elimdeki ekmekleri bırakmak için mutfağa girdim. Hanım, çocuğun doğum gününden kalan mumları yakmış. İçerisi loş. Ocağın üstünde fokur fokur sular kaynıyor. Boşa dememişler, dervişin fikri neyse zikri odur diye. Kulağımda Kemal Sunal’ın “Kız Gülo çabuk suyu ısıt!” sözü çınladı. Bu su boşa kaynamaz, dedim kendi kendime. Mumlar da cabası.

Mualla’ya kaş gözle ocaktaki suları gösterdim. Hanımın fikri daha başka yerde olduğundan “Tüp neden boşa yanıyor?” diye kaş göz ediyorum sandı.

“Ne yapsaydım ya? Donacağız, hiç olmazsa evin içi biraz ısınsın.” diye sesini yükseltti.

“Olmazsa çay falan demleriz diye şey ettiydim. Neyse elektrik de gelir zaten şimdi.” dedim.

“Ne gelmesi be! Saat kaç oldu? Bu elektrik üç beş gün gelmez.” diye kestirip attı.

Bu sırada bizim ufaklık da göründü:

“Baba elektrik ne zaman gelecek?”

“Ne bileyim oğlum ben!”

Mum ışığında birbirimizin tabağına kaşık sala sala ro-

mantik bir akşam yemeği yedikten sonra hava iyice soğuma-ya başladı. Üstlerimizi birkaç kat giyindik, ayaklarımıza üst üste çoraplar geçirdik, battaniyelerin altına girdik. Ha şimdi gelir, ha az sonra gelir diye gece yarısını ettik.

Yatma vakti geldi de geçti bile. Evde ne kadar yorgan battaniye varsa örtündük. Örtündük ama içimiz üşüyor. Bir türlü uyku tutmuyor. Kalkıp paltoları, kabanları giydik, öylece yattık. Gece boyu ben uyanırsam Mualla'yla ufaklığı, Mualla uyanırsa da ufaklıkla beni kontrol ediyordu. Acaba yaşıyor muyuz diye...

Sabah ilk iş elektrikleri kontrol etmek oldu. Yok. İyice acıkmasak yataktan çıkmayacağız. Bereket versin evde piknik tüpü varmış. Ocağın üstüne güğümü koyup kabanlarla kahvaltı masasına oturduk. Bir gözümüz de buzluaktaki malzemelerde. Erimeye başlamış mı başlamamış mı bakıp duruyoruz. Kendi dolabımızla iş bitmiyor. Annemle babam köye gitti, evleri bize yürüyerek 10 dakika var yok. Onların dolabı da bize emanet. Telefonu arabada şarj edip annemlerin alt komşusunu aradım. Komşularda yedek anahtar var. Dolaba bakmalarını rica edeceğim. Telefon kapalı. Onların da şarjı bitmiş olmalı.

Ev soğudukça soğuyor. Atalarımız "Sakla samanı gelir zamanı" demişler. Bodrumun bir köşesinde duran soba aklıma geldi. Hangi odada soba bacası var diye odaları gezmeye başladım. Hiç bir odada soba deliği yok. Mutfak balkonunu sonradan içeri aldığımızdan köşede küçük bir cam dikkatimi çekti. Hemen aşağı fırladım. Tornavida, keser, çekiç ne bulduysam getirdim. Hanımla çocuk, bir köşede titreşiyor. Bana ne yardım edecek halleri var, ne karşı koyacak halleri...

Elimi hohlaya hohlaya camı çatlatarak da olsa sökmeyi başardım. Bodrumdaki sobayı eski bir dostumu kucaklar gibi sımsıkı kucakladığım gibi eve getirdim. Tavan arasından üç

beş parça da odun buldum. Sıra geldi yakmaya. Sobayı bir türlü tutuşturamadım. Kibriti yakıyorum, tam kovanın içine gelirken sönyör. Bir daha bir daha derken kutu bitti, soba yanmadı.

Yahu bunun başka bir usulü mü var yoksa? Sobanın sağını solunu kurcalamaya başladım. Altta bir delik var. Acaba buradan mı yakılıyordu?

Yardım almayınca bu işin olmayacağını anladım. Bir fotoğraf çekip Facebook'a attım. Üstüne de "Bu zımbırtı neresinden yanıyordu?" yazdım. Tok açın halinden ne anlar demişler. Millet benimle dalga geçmeye başladı. Birisi diyor, sobayı kaldır, alttan tutuştur. Birisi diyor, borunun ucunu bul oradan yak. Birisi diyor, ayrı yere ateş yak, sobayı üstüne oturt. Bir başkası, etrafına ateş yak, içi de tutuşur. Yorumların içinde en aklıma yatanı bizim eski öğrencilerden Serkan'ınki oldu:

"Hocam, kemre iyi yanar, yer kemresi varsa atın bi dene içine."

Hanıma döndüm:

"Mualla, kemre lazım. Evde kemre var mı?"

Hanım dişleri takırdayarak:

"Ooo dadada nenediyimmiş?" dedi.

"Yanıcı bir şey galiba. Evde bulunan bir şeysel ver de yakalım diyecektim." dedim.

"Yoyoyok!" dedi.

Bereket, hemen birkaç sokak altımızda kömürcüler sitesi var. Mualla'ya:

"Bu kemre neysel ondan bulalım. Değilse donacağız. Ben gidip kömürcülere bir sorayım." dedim. Karlara bata çıka kömürcülere vardım.

"Kemre bulunur mu?" dedim.

Adam bastı kahkahayı. Gülmekten bana cevap bile veremedi. El işaretiyle içerden birini çağırdı. Beni işaret ederek karnını tuta tuta yanımdan uzaklaştı.

Diğer adam:

“Buyur gardaş.” dedi.

“Kemre lazım bana. Yer kemresi olursa daha iyi.” dedim. Bu adam diğerine göre daha ağırbaşlıydı.

“Bu zamlar yüzünden kömürü bırakıp kemre satmaya başlayacaz bu gidişle zaten.” dedi.

“Yok mu şimdi kemre?” dedim.

Adam ters ters baktı, benim ciddi ciddi kemre almak için geldiğimi anlayınca:

“Sen kemrenin ne olduğunu biliyon mu ortak?” dedi.

“Yanıcı bir şey herhalde...” dedim.

“İyi yanar, iyi.” diye başını salladı

“Markete mi sorayım, yok galiba sizde?” dedim.

Adam:

“Kemre ne biliyon mu?” dedi.

“Ne?” dedim.

“Hayvan dışkı” dedi. Yüzüne bön bön bakmaya devam ettiğimi görünce:

“Dışkı, bildiğin dışkı! Tezek yani.” dedi.

Bak şu Serkan'ın ettiğine biz de onun yorumunun peşine düşüp kömürcüler sitesinde tezek aradık. Kömürcü yine de insanmış, derdimi dinledi. Elime biraz kuru odun, biraz çıra, bir de lastik parçası verdi. Sobayı nasıl yakacağımı tarif etti.

Eve vardım, bizimkiler iyice kendilerinden geçmişler, sesleri solukları çıkmıyor. Hemen kömürcünün öğrettiği şekilde sobayı tutuşturdum. Soba gürül gürül yanıyor. Az sonra bop bop etmeye başladı ki sormayın gitsin.

Hanımla çocuk, battaniyenin altından çıktı, üstümüzdeki kat kat elbiseleri çıkardık. Sobanın başında sıcaktan pelte gibi mayıştık. Bir de çay demledik, sobanın üzerine ekmekleri sıraladık. Keyfimiz keyif.

O gün mutfak hamam gibiydi. Sıcaktan bunaldık, kapıları pencereleri bile açtık. Şimdi en büyük derdimiz buzdolabıydı. Malzemeler hafif hafif kendini salmaya başlamıştı. Sabaha nasıl olsa elektrik gelir diyerek mutfağa serildik, yattık. Sabah uyandıığımızda yine ilk iş elektriği kontrol etmek oldu. Sonra da dolaba koştuk. Malzemeleri acilen bir yere götürmek gerekiyordu.

O sıra köyden telefon geldi. Annem arıyordu. Telefonu bir komşunun arabasında az da olsa şarj ettirmişti. Buzdolabının durumunu merak ediyordu. “Yollar açılırsa yarın gelmeye çalışalım. Onca malzeme var. Bir işe yaramaz.” dedi. Telefonu kapattıktan sonra şu komşuyu bir daha arayayım belki telefonunu şarj etmiştir, dedim. Annemgilin komşusuna ulaşmayı başarmıştım. İşin ilginç her yerde kesilen elektrik o binada kesilmemiş.

“Kurtulduk!” diye öyle bir bağırdım ki gören sanki ıssız adadan kurtulduk sanacak. Hemen dolaptaki malzemeleri topladık, doğruca annemlerin evine gittik. Medeniyete kavuşmuştuk. İki gün de burada kaldık. Perşembe 16:00’da giden elektrik ha şimdi gelir ha birazdan gelir diye diye pazar akşamı 20:00’de geldi. Ertesi gün ev döndük.

Niyetim sobayı bir süre daha sökmemek, şöyle sobanın başına oturup keyif çatmaktı. Sobanın sıcaklığı başka şeye benzemiyordu. Sıcağı kemiklerinde hissediyordu insan. Ertesi sabah, yine sobayı yakmaya niyetlendim. Şöyle üstünde ekmek kızartıp tereyağını da sürüp güzel bir kahvaltı yapacaktım.

Uzuneşek oynarken söylediğimiz bir tekerleme vardı:

“Bizim köyün imamı alttan verir samanı, üstten çıkar dumanı...” diye. Rüzgârı hesap etmeyince bizim durum da tam tersi oldu, ben üstten ateşi verdikçe, alttan duman bastı. Camları açtık, olacak gibi değil. Ortalık kör duman oldu. Öksüre öksüre içim dışıma çıkacak. Bildiğin zehirleniyoruz. Son çare kovayı kaldırıp camdan atacakken hanım, bir sürahi suyla yetiştii. Dördüncü sürahiyi getirmeye giderken tehlike geçmişti artık. Son sürahiyi elinden aldım, kafamı soba kova-sına doğru uzatıp suyu tepemden aşağı döktüm. Ohh!

Biraz kendime geldikten sonra bilgisayarın başına oturdum. Az sonra Mualla bir bardak çayla geldi. Beni harıl harıl yazı yazarken görünce:

“Hayırdır ne yazıyorsun?” dedi.

“X kuşağı için soba yakma kılavuzu yazıyorum. İnternete yükleyeceğim. Benim durumuma düşen olursa faydalanır belki.” dedim.

Avanaklar Kahvehanesi

Bacanaklar Kahvehanesi kasabada meydanındaki üç kahvehanenin en büyük ve en eskisiydi. Uzun yıllar önce iki bacanak tarafından açılmış, sonra defalarca el değiştirmişti. İşletmeciler değişti, kahvehanenin ismi değişmedi. Kasabayı karayoluna bağlayan yol küçük meydanda bitiyordu. Oradan ikiye ayrılıp Bacanaklar Kahvehanesinin sağından ve solundan yukarı mahallelere doğru devam ediyordu. Bacanaklar'ın doğu tarafında bir gurbetçi tarafından yeni yaptırılan üç katlı binanın altında başka bir kahvehane vardı. Cafer ve Remzi isimli iki kafadarın açtığı yere daha çok gençler gelip gidiyordu. Cafer ile Remzi, açacakları mekâna isim ararken akıllarına kendi isimlerini birleştirmek geldi. Böylece "Cafe Remzi" ortaya çıktı. Her ne kadar ismi cafe olsa da buranın diğer kahvehanelerden pek farkı yoktu. Kasabadaki diğer kahvehane Bacanakların batı tarafında iki katlı belediye binasının altındaydı. Bundan 10 sene önce eski belediye binası yıkılıp yerine yenisi yapılıncaya yeni binanın altındaki dükkânlardan birisi kahvehane diğeri Ziraat Bankası oldu. Buranın mülkiyeti belediyenin olduğundan ismi de Belediye Kahvehanesiydi. Belediye seçimlerini kim kazanırsa o partiye yakın birisi burayı çalıştırırdı.

Postacı, Bacanaklara girip birkaç kişiye zarf, birkaç kişiye de paket verdi. Paketlerden birisi arkadaşlarıyla okey oynayan Şevki'ye gelmişti. Postacı kendisinden 500 TL isteyince Şevki şaşırıldı. Cebinden 60 lira çıktı, masadaki arkadaşlarından borç alarak ödemeyi yaptı. Paketin gelişi oyunu durdurmuştu. Masadakilerden Bilal:

"Ne o Şevki yine ne aldın?" dedi. Şevki paketin sağına soluna bakıyordu:

"Geçen gün bir yerden telefon ettiler. Ödül kazanmışsınız.

Son model telefon göndereceğiz dediler. Adres bilgilerini istediler. İşte geldi. Sadece kargo parasını ödeyeceksiniz, demişlerdi ama...” Masadakilerden Necati:

“Aç bakalım.” dedi. Şevki’nin tam karşısında oturan Recep gür sesiyle:

“Lan oğlum neden verdin parayı. 500 TL kargo parası mı olur şuncacık şeye!” dedi. Recep’in sesini duyanlar başlarını çevirip ne olduğunu anlamaya çalıştılar. Şevki paketi açarken, Recep’in sesi yine kahvehaneyi çınlattı:

“Telefon diye kol gibi bir hıyar çıkarsa...”

Şevki, Recep’in sözünü kesti:

“O zaman ben de o hıyarı... Tövbe tövbe.” dedi.

Bilal:

“Yav şuna laf yetiştireceğine paketi aç.” dedi. Çaycı Sadık dâhil içerideki sekiz on kişi masanın etrafına toplanmıştı. Ocakçı Bekir bile çay ocağından başını uzatmış o tarafa bakıyordu. Herkes merakla paketin açılmasını bekliyordu. Paketin içerisinden bir kutu, kutunun içinden de Recep’in dediği gibi bir salatalık çıkınca kahvehanedekiler kahkahayı bastı. Dışarıda oturanlar bile “Ne oluyor?” diyerek içeri girdiler. Olanları öğrenince onlar da gülüştüler. Recep’in sesi ise herkesi bastırıyordu. Paketten çıkan salatalığa yalnızca Şevki gülmedi. Kandırıldığına değil milletin maskarası olduğuna yanıyordu. Salatalığı ve paketi öfkeyle yere çarptı. Recep yerinden kalkıp salatalığı aldı, Şevki’nin kulağına tutup:

“Alo de alo alo” diye dalga geçiyor, Şevki ise eliyle onu uzaklaştırmaya çalışıyordu. Bir süre sonra kahvehanede hayat normale döndü. Oyun oynayanlar oyunlarına döndü. Yalnız Recep, Şevki’yle dalga geçmeye devam etti. Ara sıra ağzıyla zil sesi çıkarıyordu. Sonra da yan tarafındaki sehpanın üzerine koyduğu salatalığı kulağına tutuyor:

“Buyurun Şevki Bey’in telefonu. Tamam, kendisine veriyorum.” deyip Şevki’ye uzatıyordu. Tabii Şevki kendisine uzatılan salatalığı almıyordu. Bunun üzerine Recep:

“Şu an kendileri müsait değil. Daha sonra arayın.” diyor ve kıs kıs gülererek salatalığı aldığı yere koyuyordu. Şevki, bir iki defa Recep’e karşılık verecek oldu ama bu defa Recep daha beter azıtıyordu. Sonunda karşısındaki ne derse desin cevap vermemeye karar verdi. Çaycı Sadık çayları tazelerken Recep’in masasına da geldi. Recep, salatalığı Sadık’a uzatıp:

“Şunu şarja takıver.” dedi. Sadık, kendini tutamayıp gü-lümsedi. Şevki’nin rahatsız olduğunu bildiğinden:

“Tadında bırak Recep, yeter artık.” dedi. Bilal kafasını oyundan kaldırmadan:

“Recep seni de bir kazıklayan çıkar, o zaman görürüm ben seni.” dedi. Necati eliyle Recep’i gösterip:

“Bunda kazıklanacak göz var mı baksana şuna! Şeytan bile bunu yolda görse yolunu değiştirir.” dedi. Necati’nin sözleri masadakileri güldürdü.

Sadık:

“Ee boşuna Tilki Recep dememişler. Adamı suya götürüp susuz getirir.” dedi. Bunun üzerine Recep sesine bir ciddiyet vererek:

“Yahu Sadık bu kahvehanenin ismini değiştirelim.” dedi. Sadık beklemediği bu teklif karşısında şaşırmişti:

“Ne koyalım?” deyince Recep:

“Avanaklar Kahvehanesi koyalım.” dedi. Şevki daha fazla dayanamadı:

“Yeter be!” dedi ve istekayı devirip yerinden kalktı. Bilal ve Sadık’ın ısrarlarına rağmen kahvehaneden çıktı, gitti. Sadık, Recep’e çıkıştı:

“Bak gördün mü? Adam gitti.” Recep sırtarak:

“Her gün televizyonlar bas bas bağıyor. Gözünü açsın o da biraz. Bırak şimdi onu, kahvehanenin adını değiştiriyor muyuz?” dedi.

Sadık:

“Bacanaklara ne olmuş?” deyince Recep:

“Arkadaş, Belediye Kahvehanesi belediyenin, onu anladık. Öbür kahvehane Cafer’le Remzi’nin Cafe Remzi’ye de eyvalah. Burada kim kiminle bacanak? Bacanaklar öleli yıllar oldu. Ama bak bir sürü avanak var.” dedi ve kakhahayı bastı. İçeridekilerin dikkati ister istemez Recep’e çevrilmişti. Sadık:

“La havle” deyip masadan uzaklaşıyordu ki Recep, köşede kendi halinde oturan ihtiyarı gösterip:

“Bak Damat Cemil dedeme. Evlilik yoluna beş dönüm tarla parası kaptırdı.” dedi. Cemil dede, evlilik vadiyle kandırılmış, yüklü miktarda parayı dolandırıcılara kaptırmıştı. Recep kendisine çatınca ayağa kalkıp bastonunu salladı:

“Ulan deyyus git babanla eğlen!” dedi. Sadık, Cemil dedenin yanına gidip onu sandalyeye oturttu:

“Cemil Amca uyma sen şu boşboğaza.” dedi. Sandalyeye oturan Cemil dede kendi kendine söylenmeye devam ediyordu. Recep’s e Cemil Dede’nin damarına basmaya devam etti:

“Damat Cemil, Belediye Kahvehanesinin suyu mu çıktı? Neden buraya geliyorsun?” Cemil dede, dolandırıldıktan sonra yıllardır gittiği Belediye Kahvehanesini bırakmıştı. Bütün arkadaşları ve kasabanın ihtiyarları oraya gitmesine rağmen o, Bacanaklara geliyordu. Cemil dede Recep’le baş edemeyeceğini anlayınca dışarı çıkıp kahvehanenin önündeki çardağa oturdu, sırtını cama verdi. Recep bu defa:

“Balyacı, balyayı kaçtan yapıyorsun bu sene?” diyerek Ekrem’e sataştı. Ekrem, borçla aldığı balya makinesini çek karşılığı satmış, çek karşılıksız çıkmıştı. Hâlâ borç ödüyordu.

Recep'in dediklerini duyunca yumruğunu masaya vurdu:

“Recep abi, benimle uğraşma!” Recep insanları kızdırmaktan adeta keyif alıyordu:

“Ekrem, Cafer'le Remzi senin arkadaşın değil mi? Niye artık onların kafesine gitmiyorsun?” dedi. Ekrem sertçe:

“Sana ne Recep abi nereye istersem oraya giderim!” dedi. Sadık bu defa Ekrem'in yanına gidip eline onun omzuna koydu. Recep'e de sus işareti yaptı. Recep'se salatalığı eline aldı:

“İnternete giriyor muydu bu? İnternette bir televizyon alayım. Sadık senin kredi kartı var mıydı?” dedi. Bu defa Recep, Sadık'la dalga geçiyordu. Sadık, internette televizyon almak isterken kredi kartı bilgilerini çaldırmıştı. Aylardır almadığı şeylerin taksidini ödüyordu. Bir anda öfkelenmiş, Recep'in yanına gelip onu kolundan tuttu:

“Kalk lan şuradan git başka yerde otur!” dedi.

Recep gülererek:

“Bu kadar avanağın arasında ne işim var benim. Bütün avanaklar buraya toplanmış, isterseniz de burada duramam.” diyerek dışarı çıktı. Cemil dede, Tilki Recep'in dışarı çıktığını görünce başını öbür tarafa çevirdi. Recep kahvehanenin camındaki “Bacanıklar Kahvehanesi” yazısına şöyle bir baktı. Cama yaklaşmış yazının tam altında oturan Cemil dedenin üzerine abandı. Cemil dede eziliyordu:

“Dur oğlum, ne yapıyorsun?” dedi. Recep onu hiç umursamadan camdaki yazıyı eliyle ölçtü. Birkaç adım geri gidip kendi kendine:

“Şu baştaki “B” harfi kalkacak. “C” tam bir karış, “C” yerine “V” yazdırdık mı, BACANAKLAR, olur AVANAKLAR.” dedi. Ardından Cemil dedeye dönüp:

“Ne dersin Damat Cemil?” dedi. Cemil dede, elindeki bastonu Recep'in bacaklarına doğru savurdu. Recep geri çekilip

bastondan kıl payı kurtuldu. Sonra da geri dönüp kapıdan başını uzattı sırtarak:

“Yav telefonu unutmuşum.” deyip masanın üzerindeki salatalığı gösterdi. Bilal öfkeyle salatalığı Recep'e doğru fırlattı. Recep salatalığı kapıp Belediye Kahvehanesine doğru yürümeye başladı. Akli sıra Şevki'nin başına gelenleri orada da anlatıp kafa bulacaktı. Üç beş adım atmıştı ki telefonu çaldı. Recep: “Alo” dedi. Önce telsiz sesleri duyuldu sonra da karşıdaki ses:

“Ben emniyet müdürlüğünden Komiser Rıfat. Kimle görüşüyorum?” Recep ne olduğunu anlamamıştı:

“Ben Recep” dedi. Karşısındaki ses sert bir şekilde:

“Soyadın yok mu kardeşim?”

“Şaşmaz efendim. Recep Şaşmaz.”

“Ana adı?”

“Zülfiye.”

“Baba adı?”

“Adnan” Telefonda insanların kendi aralarında konuştukları duyuluyordu ama konuşmalar tam anlaşılmıyordu. Recep kendi ismini duydu, “kontrol edin.” “dosyayı getirin” gibi şeyler duydu. Kendisini komiser olarak tanıtan kişi:

“Recep Şaşmaz bilgileriniz terör örgütü tarafından ele geçirildi. Adınıza sahte kimlik ve sahte kredi kartları çıkarıldı.” dedi. Recep bir anda telaşlandı, eli ayağı titremeye başladı:

“Eyyah, ne yapacağım ben şimdi.” dedi. Karşıdaki ses:

“Telaşlanmanıza gerek yok. Her şey kontrol altında.” Recep:

“Nasıl telaşlanmam benim ne işim olur terörle örgütüyle? Benim kredi kartım da yok. Bankada hesabım var ama bütün param evde. Kömürlüğün kapısının üstünde bir boşluk var

elinizi oraya soktunuz mu siyah poşetin içinde.” dedi. Karşıdaki ses:

“Söylediklerimizi yaparsanız asıl failleri bulup sizi kurtarabiliriz. Aksi halde terör örgütüne yardım ve yataklıktan hapis cezası alacaksınız.” dedi. Recep iyice korkmuştu. Korkudan kendini kaldırıma bıraktı:

“Valla billa benim terörle merörle işim olmaz. Ben hapse girersem çoruma çocuğuma kim bakacak. Elli dönüm ekin ekтім. Pancar var, afyon var. Bir yanlışlık olmalı.” dedi. Telefondaki:

“Yanlışlık falan yok. Bak her şey dosyanda var. Senin adın Recep, soyadın da Şaşmaz değil mi?” dedi. Recep’in bacakları zangır zangır titriyordu:

“Evet doğru.”

“Ana adı Zülfiye, baba adı Adnan.”

“Doğru valla.”

“Tamam işte, yanlışlık manlılık yok.” Recep ecel terleri döküyordu:

“Ne isterseniz yaparım, nölur bana yardım edin.” dedi. Telefondaki:

“Şu an neredesiniz beyefendi?” dedi. Recep:

“Belediyenin karşısında kaldırımda oturuyorum.” Telefondaki ses:

“Yakınıınızda bankamatik var mı?” diye sordu. Recep’in tam karşısında bankamatik vardı:

“Hemen karşımda belediyenin altında Ziraat Bankasının ki var.” dedi. Telefondaki:

“Evinizde kaç paranız var?” diye sordu.

Recep:

“Yeni tarla sattım, önceden de biraz birikmişim var.

150.000 vardır.” dedi. Telefondaki ses bu defa:

“Eviniz uzak mı?” diye sordu.

Recep:

“Yakın efendim. Beş dakikalık yol.” dedi. Telefondaki ses sert bir şekilde:

“Derhal eve geçiş yapın. Sakın telefonu kapatmayın, telefonu kapatırsanız suçlu durumuna düşersiniz. Kimseye bir şey söylemeyin. Söylerseniz onları da gözaltına almak zorunda kalırız.” dedi. Recep:

“Söyley miyim hiç? Ne olur beni kurtarın!” dedi. Telefondaki ses:

“Kurtulmanız dediklerimizi aynen yapmanıza bağlı.” Recep:

“Yapıyorum efendim.” Telefondaki ses:

“Derhal eve geçin.” Recep:

“Geçiyorum, yaklaştım zaten. Koşayım mı?” dedi. Telefondaki ses:

“Hayır, hızlıca yürüyün.” dedi. Yolda birkaç kişi Recep'e selam verdi. Recep'in gözü bir şey görmüyordu. Koşar adım eve vardı. Sandığın içindeki parayı ceketinin altına kısırdı. Telefondaki ses:

“Hemen bankamatiğe gidin, süremiz daraldı. Örgüt mensuplarını on dakika içerisinde yakalayamazsak para sizinle yurtdışına çıkarılacak, yurtdışında takip imkânımız yok. Suç başınıza kalacak.” dedi. Recep soluk soluğa bankamatiğin başına vardı. Telefondaki ses:

“Bankamatiğin üzerindeki giriş tuşuna basın.” dedi. Recep denileni yaptı.

“Para yatırma seçeneğine tuşlayın.” Recep:

“Bankadan yatırırsam olmaz mı? Ben daha önce hiç banka-

matikten para yatırmadım” dedi. Telefondaki ses:

“Ne diyorsam onu yap!” diye gürledi. Recep, itiraz etmedi. Telefondaki ses:

“Verdiğimiz hesap bilgilerinizi girin. Bu bilgiler bizzat devlete ait hesap numaralarıdır. Paranız, operasyon sonuna kadar devlet güvencesinde kalacak, yarın parayı Ziraat Bankası şubesinde çekebilirsiniz.” dedi. Recep bütün parayı yatırdıktan sonra:

“Ben kurtulabilecek miyim?” diye sordu. Telefondaki ses:

“Şu an tüm emniyet birimleri çalışıyor. Çok gizli bir operasyon yapılıyor. Kimsenin bundan haberi olmaması lazım. Gerçek suçluları yakalamak üzereyiz. Gerekli tespitleri yaptık, harekete geçiyoruz.” dedi. Recep:

“Ben ne yapayım şimdi?” diye sordu. Telefondaki ses:

“Bize güvenin ve sabırla operasyonun bitmesini bekleyin.” dedi. Recep:

“Hapse girecek miyim?” dedi. Telefondaki ses:

“Hayır, sayenizde operasyonu başarıyla sonuçlandıracağız. Siz kimseye bir şey söylemeyin yeter.” dedi. Recep:

“Emredersiniz efendim, çok sağ olun efendim, çok teşekkür ederim.” dedi. Bu arada telefon kapanmıştı. Recep derin bir nefes aldı. Telefonu cebine sokunca eline telaştan cebine soktuğu salatalık geldi:

“Oh ucuz kurtuldum.” dedi kendi kendine. Tam o sırada kasabadaki hoparlörlerden bir anons başladı:

“Lütfen dikkat, emniyet müdürlüğünden duyuru. Sizleri telefonla arayarak kendilerini polis, asker veya savcı olarak tanıtan ve bankaya para yatırmanızı isteyenlere inanmayın. Böyle bir durumda hemen 155 Polis İmdat'ı arayın.”

Recep bankanın önüne elinde salatalıkla kalakaldı.

Putin Esas Duruşta

Akıl hastanesinin tüm doktorları başhekimin odasında önemli bir toplantı hâlindeydi. Toplantının en hararetili yerinde oda kapısı büyük bir gürültüyle açılınca içeridekiler neye uğradıklarını şaşırıldılar. Başlar önce kapıyı tekmeyle açıp paldır küldür içeri dalan hasta bakıcı Cemal'e ardından ne olup bittiğini anlamak istercesine birbirlerine çevrildi. Başhekim, Cemal'i fırçalamak için elini masaya vurup öfkeyle ayağa kalkarken Cemal, hastanenin eniğinden cücüğüne kim varsa verip veriştirmeye başladı. Yüzü kırmızıdan mora doğru renk değiştiren Başhekim, dilinin ucuna kadar gelen sözleri yutmak zorunda kaldı. Birkaç defa yutkunduktan sonra gözleri, bayan doktorlara kayınca soğuk soğuk terledi.

“Bak Cemal oğlum, ayıptır...” diyerek lafı alttan almaya çalıştı.

Barut fıçısına dönen Cemal kitabı ortasından okuyordu:

“Hay senin gibi Başhekim'in ben...” diye elini havaya kaldırmıştı ki Başhekim hemen koşup Cemal'in ağızını kapattı, diğer elini de boynuna atıp onu koltuğa doğru çekiştirdi. Şaşkın şaşkın bakınan doktorlara ise:

“Toplantıya başka bir gün devam ederiz. Gidebilirsiniz.” demek zorunda kaldı. Doktorlar odayı terk ederken Cemal, boşluğunu bulup:

“Başlarım ha böyle işe!” diyerek Başhekim'in elinden kurtuldu, üstündeki önlüğü çıkarıp yere çarptı:

“İstifa edeyrum! Alın hastanenuzu...”

Başhekim, Cemal'i tekrar yakalayıp güçlkle misafir koltuğuna oturttu. Kendisi de makam koltuğuna oturmak yerine onun yanına oturdu. Yıllardır gecesini gündüzüne katıp hastanenin her işine koşan bu adamın neden bu kadar sinirlendiğini anlamaya çalışıyordu. Cemal, hastanenin her şeyi demekti. Yeri gelir çamaşırcı, yeri gelir bulaşıkçı; yeri gelir güvenlikçi,

teknisyen; yeri gelir hasta bakıcı, hemşire, hatta doktor, başhekim... Bu hastaneyi onsuz düşünmek mümkün değildi. Yıllık izne ayrıldığında hastanedeki her iş aksar, koridorlarda benzer cümleler yankılanmaya başlardı:

“Bana hemen Cemal’i bağlayın.”

“En iyisi Cemal abiye sormak.”

“Cemal’e bir soralım.”

“Cemal, nerede olduğunu biliyordur.”

“Cemal’i aradınız mı?”

“Cemal de tam izne ayrılacak zamanı buldu.”

Telefonların yetersiz kaldığı durumlarda başhekimin makam arabası Cemal’i almak için gönderilirdi. Cemal, problem her neyse çözer makam arabasıyla evine dönüp iznine devam ederdi. Tabii kaç gün devam edebilirse... Çünkü telefonlardan ve gel gitlerden bunalan Cemal, “Ula izindeyken daha çok yorulayrum!” diyor, her seferinde iznini yarıda kesip hastaneye dönüyordu.

Hastane için bu kadar önemli bir adamın istifasını en son isteyecek kişi olan Başhekim, Cemal’e bir bardak su verdi. Kendi eliyle, Cemal’in gömleğinin üstten iki düğmesini çözdü. Ona masanın üzerindeki kolonyadan ikram etti. Cemal biraz olsun yatışmıştı. Başhekim, sesinin en yumuşak tonuyla konuştu:

“Ha şöyle hele biraz sakinleş oğlum.”

Cemal, kolonyayla ovuşturduğu ellerini, yanaklarına götürüp küçük şaplaklar vurduktan sonra Başhekim’in üstüne abanarak masanın üzerindeki şişeyi aldı. Elini tekrar kolonyalayıp bağına sürdü. Bir taraftan gömleğinin yakasını sallayıp içeriği havalandırırken bir taraftan da göğsüne doğru hafif hafif üflüyordu.

“Dayanamayrum artık başhekimum. Dayanamayrum da!” diye söylendi.

Başhekim, elini Cemal’in omzuna koydu:

“N’oldu oğlum? Anlat da bir çözüm bulalım.”

Cemal:

“Ha bu deliler beni delirtecek!”

Başhekim, Cemal’in konuşma kıvamına geldiğini anlayınca yerinden kalkıp koltuğuna oturdu.

“Oğlum, hepimiz bunların arasında kala kala az çok delirdik. İstersen sana biraz izin yazalım. Memleketini özlemişsin dir. Yaylaları falan bir dolaş gel.”

Cemal’in tersliği üstündeydi:

“İstemez.” dedi.

Başhekim:

“Başka bir isteğin varsa söyle onu yapalım.” dedi.

Cemal, yayıldığı koltukta biraz toparlandı:

“Ben bu Trump’ı geri isteyrum. Onu bağa geru getirebilir misun?”

Başhekim, beklemediği bu istek karşısında şaşkıncı:

“Hayda! Şu kendini Amerikan başkanı sanan deliyi diyor sun... Doğan Alp miydi neydi adı?”

Cemal:

“Ta kendisi... Onu geri isteyrum.”

Başhekim, gözlüklerini çıkardı. Ellerini masanın üzerinde birleştirip öne doğru eğildi:

“Oğlum Cemal, bu adamı göndermek için aylarca başımın etini yemedin mi sen benim? Aklî dengesi yerinde raporu verip onu hastaneden yollamak için kırk takla attım. Doktorları bu konuda razı edene kadar akla kararı seçtim. Beni bakanlığa kadar şikâyet ettiler. Bugün bile Trump gittiye bu kadar deli neden hâlâ hastanemizde yatıyor. Bunların tamamını taburcu etmemiz lazım diyenler oldu.”

Cemal:

“Uy en akıllileri yine Trump idi da! Bunlari zapt eden de oymiş meğer. Haçan gitti, kalanlar daha da azitti.”

Başhekim, alttan almaya devam etti:

“Azıttılarsa hap verimiz, iğne vururuz sakınleştiririz oğlum.”
Cemal yeniden parladı:

“Başhekim’um ben ne deyrum sen ne deysun da! Bunlara hap top iğne fayda etmay. Hele bu Putin denen kot kafaliya kutuyla verdim sakınleştiriciyi bana misun demedi.”

Başhekim, gözlerinin önünden hastaları geçirip Cemal’in bahsettiği kişiyi hatırlamaya çalıştı:

“Şu kendini Putin sanan, soğuk suratlı şey... Neydi adı?”

Cemal:

“Adi batsun! Veli Demir...”

Başhekim:

“Hah Veli Demir... Nasıl durumu?”

Cemal:

“Sen beni nerenle dinleysun Başhekim’um? Meğer bu ot yiyeyin uşağı Putin, Trump’tan korkarmış. O gittikten sonra millette huzur koymadı. Ona saldır, buna saldır, yok gazinizi keserum, yok bomba atarım, yok nükleer silah kullanırım, füze atarım...”

Başhekim:

“O kadar deli bir Putin delisiyle başa çıkamıyor mu? Gazı nasıl kesecekmiş, bombayı nereden bulup atacakmış?”

Cemal:

“Kopili uşağı kalorifer peteklerini kapatayı da! Kaç defa o kapattı, ben açtım, o kapattı, ben açtım, o kapattı, ben açtım.”

Başhekim, kendince bir çözüm sunmaya çalışıyordu.

“Sen de kapat bakalım ne yapacak?”

Cemal:

“Kapattım Başhekim’um.”

Başhekim:

“Ne yaptı?”

Cemal:

“Açmadı, ağzuna ettiğimun uşağı!”

Başhekim, önüne çektiği kâğıda Cemal’in söylediklerini

not alıyordu:

“O kaloriferi kapatınca diğer deliler, ne yapıyor? Petekleri açmaya çalışmıyorlar mı?”

Cemal:

“Ha onlara o kadar anlattım, buradan açacaksınız diye. Kimse açmaya çalışmayı. İçerisi iyice soğuyunca hepsi de yatağın içerisine girip titreşmeye başladı.”

Başhekim:

“Bomba dediği ne peki?”

Cemal:

“Ne olacak büyük abdest. Koğuşun ortasına...”

Başhekim, Cemal’in cümlesini tamamlamasına izin vermedi:

“Tamam tamam. Ya nükleer silah?”

Cemal:

“Bunda öyle bir mabad var ki Başhekim’um nasıl söyleyim sağa? Bir salayı, bekle ki koku çıksın. Ander, kaybana kalası!”

Başhekim:

“Tamam, Cemal anlaşıldı. Bu delilerin içerisinde hiç mi akli başında adam yok.”

Cemal:

“Akli başında adamin akıl hastanesüne ne işi var da!”

Başhekim:

“Yahu lafın gelişi öyle dedim.” dedi ve gözlerini pencereye çevirip düşünmeye başladı.

Cemal:

“Bu Trump’ı geru getirmekten başka çare yok.”

Başhekim:

“Cemal saçmalama, nereden bulup getireceğiz adamı?”

Cemal:

“O zaman bu Putin’e akli dengesi yerinde raporu verelum gitsun da!”

Başhekim, bu fikri de beğenmedi:

“Yahu ben Trump’a sağlam raporu verdiđime piřmanım, sen Putin’i de taburcu edelim diyorsun. Bařka bir çare dűřünmeliyiz.”

Bu sırada Başhekim’in aklına bir fikir geldi:

“Hah buldum. Hastalardan birini Trump yapalım. Putin bunun üzerine biraz sakinleşir.”

Cemal elini havaya kaldırdı:

“Kimse Trump’ın yerini tutamaz. O tam zır deliydi.”

Bařhekim, yeniden dűřünceye daldı:

“Kendini Biden sanan biri var diyordun...”

Cemal:

“Var ama bir şeye gerek değil. Herkese arkanızda ben varım, Putin size bir şey yapamaz diye gaz veriy sonra da Putin’in yanına gidip saldır şunlara diye ona gaz veriy.”

Başhekim:

“Macron, Boris, Olaf?”

Cemal:

“Uy onlar daha kendi donlarını toplayamayı da!”

Başhekim:

“Kim Jong-un ne durumda?”

Cemal:

“şimdilik sakin! Ama Putin’i gördükçe o da yakında ayağa kalkar.”

Başhekim:

“şu kendini in Devlet Başkanı sanan nasıl?”

Cemal:

“Nasi olacak? Putin’in arkasını sıvazlay da!”

Başhekim:

“Suriyelilerde problem var mı?”

Cemal:

“şükür onlar sakin. İyice yerleştiler ha buraya.”

Başhekim, başını ellerinin arasına aldı. “Ne yapmalı, ne yapmalı?” diye birkaç kez kendi kendine söylendi. Yerinden

kalkıp odanın içerisinde adımlamaya başladı. Bir taraftan da sesli sesli düşünüyordu:

“Onların korkacağı bir şey... Korkacağı, çekineceği, saygı duyacağı... Özellikle de şu Putin’in hakkından gelecek...”

Aradan epeyce bir zaman geçtikten sonra Başhekim:

“Buldum!” diye bağırdı. Cemal, bile bu sesle yerinden sıçradı:

“Ne buldun Başhekim’um?”

Başhekim, gayet kendinden emin:

“Putin’i hizaya getirecek çareyi buldum. Yarın sabah odamda hazır ol.”

Ertesi sabah Cemal, elinde bir pano ve çekiçle koridorda belirdi. Başı dimdik havada, göğsü ise yukarıdaydı. İki adım atıyor, sağına dönüyor, iki adım daha atıyor sola dönüyordu. Onun bu yürüyüşünü görenlerden biri muziplik olsun diye telefonundan mehter marşı açtı. Cemal’in adımları gerçekten de mehter yürüyüşünü andırıyordu. Hastanedeki diğer çalışanlar meraklı gözlerle onu izliyorlardı.

Cemal, sert adımlarla gürültüden yıkılan koğuşun kapısından içeri girdi. Onun girişiyle birlikte içerideki ses bir anda kesiliverdi. Hastane çalışanları içeri girdiklerinde, Putin en önde selama durmuş, deliler de arkasında tek sıra halinde dizilmişti. Kimseden çıt çıkmıyordu.

Doktorlardan birisi hemen Putin’e yaklaştı ve ona yüksek sesle:

“Beni rahatta dinle asker!” diye bağırdı.

Putin, sağ kolunu indirip doktora döndü. Eli yüzü bembeyazdı. Doktora kaş göz işaretiyle karşıyı gösteriyordu. Doktor bir şey anlamamıştı.

“Hayırdır, bu halin nedir Putin? Ne kaş göz ediyorsun” diye sordu.

Putin eliyle sus işareti yaparak doktorun kulağına eğildi.
“Aman doktor duvardaki tabloyu görmüyor musun?”

Doktor duvara baktı. Duvarda eli kılıcının kabzasında bir Osmanlı paşasının resmi vardı.

“Gördüm, ne olmuş?” dedi.

Putin:

“Tanımadın mı?”

Doktor:

“Kimi?”

Putin:

“Paşa'yı!”

Doktor resme dönüp bir daha baktı. Yüksek sesle tablonun altındaki yazıyı okumaya başladı.

“Baltacı Meh...”

Sözünü tamamlamadan Putin doktorun ağzını kapatıp kulağına sessizce ama öfkeyle mırıldandı:

“Yahu napıyorsun? Baltacı Mehmet Paşa diye yüksek sesle konuşulur mu? Prut'ta Katerina sayesinde elinden zor kurtardık. Şimdi bir öğrenirse benim burada olduğumu bu defa anamdan doğduğuma pişman eder!”

Tatil Hayallerine Çığ Düştü

Açıkpara'nın 45. sayısını çıkardıktan sonra beni aldı bir düşünce "Şimdiye kadar hiç izin kullanmadım. Hoş, izin kullanmayan de olmadı. Şimdilik bir tatil planım da yok ama hesabı bilmekte fayda var." Aldım elime kâğıdı kalemi. Hesabın içinden çıkılacak gibi değil. En iyisi patronu, Tayyib Atmaca'yı aramak diye düşündüm. Telefonun tuşlarına dokundum. Hoş beşten sonra konuya girdim:

"Patron, benim kaç aylık iznim birikti?" Tayyib ağabey:

"Dur bir deftere bakalım. Yanlışlık olmasın." dedi. Olacak ya defter de önünde açılmış.

"Kardeş, sen bizim dergiye ikinci sayıda başlamışsın. Bilirsin bizim dergi, hep bir ay erken hazırlanır. Yani sen iki ay gecikmeli gelmişsin zaten. Bu da demek oluyor ki birer aydan iki senelik izni peşin kullanmışsın."

"Hayda, ya üçüncü sene?"

"Kardeş, burası devlet dairesi değil, izin devretmez. Üçüncü seneyi kullanmamışsın düyuna kalmış."

"Ne kaldı geriye?"

"Dördüncü seneki iznin duruyor. Şimdi kasımın sonundayız. Yıl bitmeden bu izni kullandın kullandın, yoksa bu da düyuna kalır." dedi.

"Yahu patron bu nasıl hesap? Az daha zorlasan bizi borçlu çıkaracaksın." dedim.

"Valla kardeş, bizim sistem böyle. En başta iki ay geç gelirken düşünecektin. İşine gelirse." dedi.

Ben bir iki yutkundum. Zorlamanın anlamı yok:

"İyi akşamlar." deyip telefonu kapattım.

Telefonu kapattım kapatmasına ama bu izin mevzusu içime büyüdü. İki satır yazı yazıp gördüğüm lüzum üzerine şu vazifeden affımı isteyeyim, dedim. Evin içinde çizgisiz kâğıt ararken telefonum çalmaya başladı. Tayyib Atmaca arıyordu.

Herhalde, Tayyib ağabey bir hesap daha yaptı bizim bu seneki izni de yaktı diye düşündüm. Yanılmışım. Sesi önceki görüşmenin aksine gayet yumuşak:

“Mehmetçiğim düşündüm de senin çok hakkın geçti. Bu seneki iznin yanmadan seni bir tatile çıkaralım, masraflarını Açikkara Medya olarak biz karşılayalım. Git biraz kafanı dinle.” dedi. Tayyib ağabey, dergiciliğe benim doğdum sene başlamış, bu işlerde yaşım kadar tecrübesi var, istifa edeceğimi anlamış olsa gerek. Ben bu haberi duyunca oturduğum yerden oynamaya başladım.

“Nereye göndereceksiniz beni?” dedim.

“Kardeş, yurtdışına yollasak ortalık virüsten kırılıyor. Deniz kenarına yollasak mevsim kış, bir şey anlamazsın. En iyisi seni Palandöken Koyak Merkezi'ne gönderelim. Bir sonraki sayıda tatil yazınla birlikte derginin başında ol.” dedi. Telefonu kapattı.İçimden: “Ara sıra istifa dilekçesinin ucunu göstermek lazım demek ki.” dedim.

Tatil hayalleri ile yattığım yataktan sabah kamyon kornası ile fırladım. Terbiyesiz herif sanki kulağımın dibinde çalışıyordu kornayı. Şu adama iki çift laf söyleyeyim diyerek pencereye koştum. O esnada cama çat diye bir taş geldi. Baktım, sokakta kırmızı bir doğan görünümlü şahin, başında da gençten bir oğlan. Saçları tavuk gibi havaya kaldırmış, yüzünde ince sakal, gözünde güneş gözlüğü... Kornaya bastığı, cama taş attığı yetmez gibi bir de ıslık çalmaya başladı. Tüm sokak ayakta. Arabanın başındaki kendisine tepki gösteren komşulara da “Ne ver lan! Uyumayın kardeşim. Bana ne! İn sıkıysa aşağı” gibi karşılıklar veriyor. Bu sırada bizim komşu namıdiğer Deli Bayram, balkona çıktığı gibi şoföre ana avrat saydırmaya başladı. Hızını alamayınca balkondaki saksıları aşağı fırlattı. Saksılar, pat diye arabanın sağına soluna düşüyor. Bayram'ı karısıyla çocukları tutmasa balkondan kendini de atacak. Bir bacağına balkon korkuluğundan atmış bile. Oğlan, korkup arabayı kaçıracağı yerde şoför koltuğunun oradan bir beysbol

sopası çıkarıp Bayram'a doğru sallamaya başladı. Bayram, balkondan basar küfrü, oğlan aşağıdan... Benim sesimi duymuyorlar bile. Bir ara sesleri kesilince beni duydular:

"Kardeşim sabah sabah ne bu!" dedim. Oğlan:

"Hadi baba ya ağaç oldum burada." dedi.

"Beni mi bekliyorsun sen?" dedim.

"Hee! Dergiden yolladılar beni. Palandöken'e gidecek olan sen değil misin?" dedi. Birkaç saat sonra gel, hazır değilim, dediysen de oğlan laftan anlayacak gibi değildi.

"Ohoo baba senin keyfini bekleyemem! Geliyorsan gel. Gelmiyorsan gidiyorum." dedi. Valizime birkaç parça eşya koyup aşağı inmek zorunda kaldım. Arabanın helezonları kesik, Bir de ön tampona karlık, yanlara marşpiyel takılmış altı yere değdi degecek. Janlar çelik, lastikler ince yanaklı, camlar filmli. Arka cama da yazmış: "Sadece camlar değil hayatımız film."

Oğlan gaza basıp arabayı bağırttırıyordu. Abart egzoz mu neyse mübarek egzoz değil, roketatar bataryası... Sokakta uyanmayanlar da uyandı.

Arabaya bindim. İçerisi renkli led ışıklarla pavyon gibiydi. Oğlan, tekerleri cayırdatarak arabayı kaldırdı. Arkamızda bir duman bulutu kaldı. Sokaktan dönerken el frenini çekti, arabanın arkası savruldu gitti. Tekrar direksiyonu toplayıp gaza kökledi.

"Aman kardeşim biraz yavaş." dedim.

"Bu yol başka türlü bitmez buro!" dedi.

Ben kapı kolçağına yapışıp içimden âyetü'l-kürsi okumaya başladım. Oğlanın kural kaide taktığı yok; ne kırmızı ışık dinliyor ne yol hakkı... Kazasız belasız şehrin çıkışına geldik. Önümüzde araçlar olduğu için Doğa Koleji'nin oradaki ışıklarda durmak zorunda kaldı. Kapıyı açıp kaçmayı bile düşündüm. O ara yanımıza başka bir Tofaşçı durdu. Birbirleriyle göz ucuyla bakıştılar. Kızılderililerin dumanla haberleştiğini bildirdim de Tofaşçıların egzozlarla anlaştığını ilk defa gördüm.

Bir bizimki bağırttı arabayı bir öbürü... Arkasından bizimki iki defa bağırttı. Diğeri bir... Sonra diğeri bir uzun bir kısa bağırttı. Bizimki bir uzun bir kısa bir uzun...

İkisi de aynı anda viteslere yapışip direksiyona eğildiler. Yeşil ışığın yanmasıyla birlikte bizim lastikler cayırdadı. Arkamızda bir kara duman bırakarak hareket ettik. Yanımızdaki Tofaş da aynı şekilde kalktı. Trafiğe aldırmadan yarışa başladılar. Bazı araçların sağından bazılarının solundan geçtik. Hızımız 170'e dayandı. Ben âyetü'l-kürsiyi bırakıp şehadet getirmeye başladım. Eğirdir'e kadar Allah'ın bir mucizesi olarak sağ salim vardık. Neyse ki diğeri Tofaş orada kayboldu.

Oğlan, birine daha bulaşmasın diye onu lafa tutayım, dedim.

"Benim adım Mehmet, seninki neydi?" dedim.

"İbo." dedi.

"Araban da çok güzelmiş İbo." dedim.

"Araba benim tek sevgilim, bunu günde iki defa yıkarım. 200.000 verdiler vermedim. Bu arabadaki sadece ses sistemi 25.000 lira. Sub, anfi, hoparlörler, type hepsi Pioneer baba. Gerisini saymıyorum bile." dedi.

"Yapma be! Bir müzik aç da dinleyelim o zaman." dedim. Demez olaydım, dijital ekrana dokundu, cıstak cıstak bir müzik açtı. Arabanın camları zangır zangır titremeye başladı. Müzik sanki oğlanın içinden geçiyor gibi. Cıstak cıstak dedikçe oğlan da cıstak cıstak ediyor."

"Kapat şunu!" diye bağıriyorum ama kim dinler? Yeşilköy'e yaklaşırken göl kenarındaki restorana döndü.

"Şurada bir çorba içelim, hem de bir su dökelim." dedi. Benim canıma minnet, kendimi arabadan attım. Oğlan çorbasını hızlıca içip dışarıya arabasının başına gitti. Bir sigara telleyip arabanın sağını solunu okşadı. Ben de onu bekletmeyeyim diye çorbamı hızlıca içip kapiya yöneldim. Kasadaki adam, tam kapıdan çıkacakken "hop" dedi. Çorba parasını istiyordu. Ben tüm masrafları Açikkara karşılayacak

sanıp boş bulunmuştum. Hem oğlanın hem de kendimin çorba parasını ödediğim gibi oğlanın market tarafından aldığı sigarayı da ödemek zorunda kaldım. Üç kuruşun lafını etmek olmaz. Düştük yeniden yola. Oğlan sigarayı beleş buldu ya birini söndürmeden ötekini yakıyor. İçerisi duman doldu. Ben de sigara kokusuna hiç gelemem. Sigara içilen yerde beş dakika dursam gider üstümü başımı değiştiririm. Camı açacak oluyorum, oğlan ellettirmiyor.

Şarkikaraağaçı geçip Konya yoluna düştük. Derken bizim araba teklemeye başladı. Oğlan:

“Galiba gaz bitiyor.” dedi.

“Oğlum hiç bakmadın mı göstergeye?” dedim.

“Gösterge bozuk.” dedi. Araba tak kaldı.

“Benzin de mi yok?” dedim. Yokmuş. Kolları sıvadık. İkına sıkıla on metre ancak götürebildik. Kan ter içinde kaldık.

“İbo bu iş ittirmeyle olmayacak. Şuradan geçen arabalara el kaldır. Git benzin al gel.” dedim. İbo:

“Valla bende 20 lira para var. Başka bir şey yok. Sen git.” dedi.

“Ulan hani masrafları dergi karşılayacaktı.” dedim. Oğlan “bilmem” dercesine omuzlarını kaldırıp ellerini açtı. Gönül dedi, atla bir otobüse evi bul. Tatilinin de izninin de...

Neyse yoldan geçen arabalara el kaldırdım. Karşı yönden gelen bir kamyon durdu. Adam, sağ olsun beni bir benzinlikte indirdi. Pompacı:

“Bizde boş şişe yok.” dedi. Yol boyu yürüyüp şişe aramaya koyuldum. İki üç yüz metre yürüdüktan sonra yol kenarında 2,5 litrelik bir kola şişesi buldum, geldim. Pompacı bu defa:

“İznin var mı?” dedi.

“Ne izni?” dedim. Şişeyle veya bidonla benzin almak için jandarmadan izin almak gerekiyormuş. Orman yangınlarından sonra jandarma benzin satışını izne bağlamış. Ne kadar dil döktüysem de adamı ikna edemedim. Kendi arabamın pla-

kasını vereyim onun üstüne kes fişi derim, dinlemez. Yolda kaldık, derim dinlemez. Benzinlikten yakıt alan araçlardan birine rica edeyim onun üstüne kes derim, dinlemez. Ben elimde boş kola şişesi yine geçtim yol kenarına. Bir kamyoncu daha çevirdim. Jandarma karakoluna vardım. Karakolda askerlerin biri önüme bir form uzattı. Araç sahibinin adı, soyadı, TC'si, telefonu, aracın plakası vesaire vesaire... Askere:

"Ben yolcuym, aracın sahibi arabanın başında kaldı. Bu bilgileri bilmiyorum." dedim. Asker:

"Ara da sor." dedi. Dedi ama İbo'nun telefonunu bilmiyorum. Kim bilir bu adamın telefonunu? Tayyib Atmaca bilir. Onun da telefonu kapalı. Asker beni şöyle bir süzüp:

"N'oldu?" dedi. Ne diyeceğim kem küm... Asker beni yine bir süzdü. Sonra gidip karakol komutana haber verdi. Komutanın karşısına elimde kola şişesiyle çıktım. Yemin billah ettim, yolda kaldığımızı söyledim. Kesin emir varmış, evrak dolmadan izin belgesi vermiyorlar.

"İnanmazsanız gelin arabanın başına gidelim." dedim. O ara içeriye bir uzman çavuş geldi. Tam da bizim arabanın kaldığı istikamete gidiyorlar. Komutan:

"Bu arkadaşla gidin bakın, ona göre işlem yapalım." dedi. Jandarma arabasıyla çıktık yola. Bizim arabanın olduğu yere geldik. Tam araçtan indik ki İbo bizi fark etti. Fark etmesiyle birlikte başladı kaçmaya. Uzman çavuşun "Yakalayın!" diye bağırmasıyla askerler İbo'nun peşine düştü. İbo yolun karşısına atlarken az daha bir arabanın altında kalıyordu. Bariyerlerden zıplayıp gözden kayboldu. İki dakika geçti geçmedi. İbo'nun peşindeki askerlerden biri gelip yanımdaki uzmana selamı çaktı:

"Komutanım, şüpheli kafası üstü çalının içine girdi." Birlikte karşıya atladık. İbo gerçekten de çalının birinin içine tepesi üstü atlamış, ayakları havada, kafası çalının içinde. Uzmanın emriyle İbo'yu çalının içinden çıkardılar. Yüzü gözü çizik, dudakları patlamış. Askerler önce aracı kontrol ettiler. Sonra

da bizi jandarma aracına bindirip karakola götürdüler. Ehliyet, ruhsat, kimlik kontrolü, GBT derken hiçbir eksiklik yok. İbo'ya soruyorlar:

“Neden kaçtın?”

“Siz üstüme gelince korktum kaçtım.” diyor. İbo'yu epeyce sıkıştırdılar ama bir şey bulamadılar. Jandarma komutanı bana döndü:

“Sen anlat bakalım.” Karakol komutanının öyle bir bakışı var ki taş, kaya, mermer... İnsanın korkudan gayriihtiyari bütün fail-i meçhul suçları “Tamam ben yaptım.” deyip kabulleneceği geliyor. Yazarlar Birliği, İLESAM üyelik kartlarımı çıkarıp komutanın önüne koydum. Yazar olduğumu dergimin beni tatile gönderdiğini anlattım. O taş suratlı adam bana baktı baktı, bir anda başladı kahkaha atmaya.

“Ne dedin ne dedin? Bir daha anlat.” dedi. Bir daha anlattım. “Bir daha anlat.” dedi. Bir defa daha anlattım. Adamın gülmekten gözlerinden yaşlar geldi. Neredeyse oturduğu koltuktan düşecek.

“Demek seni tatile gönderiyorlar. Demek makam arabası olarak Tofaş'ı tahsis ettiler. Demek şoförün de bu ha!” En son adam konuşamaz hâle geldi. Elinin tersiyle gidin işareti yaptı.

“Götürün götürün şunları. Bir bidon da benzin verin elle-rine. Götürün!”

Yakıt işini hallettikten sonra yeniden düştük yollara. Konya'ya varınca bizim İbo, etli etmek yemek istedi. İbo'nun karnını doyurduk, sigarasını aldık. Arabaya gaz doldurduk. Yine düştük yollara. Aksaray'da tava, Kayseri'de mantı, Sivas'ta köfte yedik. Yemek benden, yakıt benden, İbo'nun sigarası benden, arabanın tüpü benden tatil Açıkkaradan... Vardır bir hikmeti diyerek hepsini sineye çektim. Git Allah git Allah, bir ara içim geçmiş uyumuşum. İbo, beni uyandırdı.

“Kanka, işte geldik. Haydi in. Bir ay sonra ben seni buradan alırım.” dedi. Ben uyku sersemi arabadan inip valizimi aldım.

İbo da bastı gaza gitti. O gözden kaybolduktan sonra tek ışık kaynağı da sönmüş oldu. Ortalık zifiri karanlık. Ben herhalde İbo beni otelin önüne bıraktı diye düşünüyordum. Yanılmışım. Her yer kar. Zangır zangır titriyorum. Gidecek hiçbir yer yok. Soğuktan öleceğim. Telefona sarıldım. Çekmiyor. Bir ateş yakmayınca olmayacak. Sigara içmem ama çantamda çakmak var. Hemen oracığa çömelip çantamdaki kitapları çıkardım. Kitabın ısısından ne olacak? Hele o soğukta ormanı yaksan faydası yok. Benimkisi bir umut, acaba yoldan belden birisi geçer mi diye. Ama ne gelen var ne giden. Biraz hareket edip ısınayım diyorum. Ne mümkün? Başımın çaresine bakmaktan başka yol yok.

Telefonun ışığıyla etrafa bakınırken bir naylon parçası buldum. Az ötede bir ağaç gördüm. Kuru dallarından kırdım. Bir kayanın kuytusuna ateş yakıp üstüme naylonu çektim. Uyumamak için de yapmadığım kalmadı. Yine de sabaha karşı içim geçmiş. Yumuşak bir sesle uyandım:

“İhtiyar şu taraftan çekelim. Bu aç güzel.”

Hemen kafamı çıkardım. Az ötede iki adam boyunlarında birer fotoğraf makinesi yürüyorlar. Karlara bata çıka koştum. Bunlar Yasin Mortaş’la Tayyib Atmaca’dan başkası değil.

“Siz ne arıyorsunuz burada?” dedim. Yasin Mortaş:

“Kartpostallık bir kış resmi çekelim dedik. Asıl senin ne işin var burada?” dedi. Tayyib Atmaca gülererek:

“Oo Mehmetçiğim nasıl geçiyor tatil?” dedi.

“Dalga mı geçiyorsun ağabey? Hani beni Palandöken Kayak Merkezi’ne gönderecektin. Yolladığın zibidi tüm masrafını ödetti, beni de burada bırakıp gitti.” Tayyib Atmaca:

“Aferin İbo’ya doğru yere bırakmış.” dedi.

Ben daha fazla dayanamadım:

“Ne doğru yeri burası dağın başı!” dedim. Atmaca:

“Ben sana kayak merkezi demedim ki kayak merkezi dedim. İşte sana kayak merkezi. Gönölünce yap tatilini.” dedi. Dağların arasında uzanan vadiyi gösterdi.

“Tatilden falan vazgeçtim. Beni otobüs geçen bir yol kenarına bırakın. Evime döneyim.” dedim. Atmaca:

“Dur hele daha yeni geldin.” dedi. O kızıyla sırtımı döndüm, yayan yapıldak gitmeye karar verdim. Karların içinde bata çıka giderken bir anda düştüm, yuvarlana yuvarlana tepeden aşağı indim. Gözümü açıp baktım, tepemde üç beş adam... Beni tutup kaldırdılar. Üstümü başımı çırttılar. İçlerinden Halit Yıldırım’ı tanıdım.

“Nörüyon hocam burda, hayırdır?” dedi.

“Sorma başıma geleni. Sen niye geldin buraya?” dedim. Etrafındaki adamları gösterdi. Kimisinin elinde kamera kimisinin ışık var. Birisi de kucağında bir tora tutuyor. Bir de mini etekli, kısa kollu kadın var. Garibim zangır zangır titrer.

“Patron bizi reklam filmi çekmeye gönderdi. Hazır sene sonu geldi, diziler de tatile girdi, gidin reklam çekimlerini halledin. Benden size kıyak, parası da sizin olsun.” dedi.

“Ne reklamı çekeceksiniz?” dedim.

“Deterjan reklamı.” dedi.

“Ağabey kafayı mı yediniz bu karda kışta deterjan ne alaka?” dedim.

“İyi ya işte, bu deterjan çamaşırı kar gibi beyazlatır, diyeceğiz.”

“Sen de buradaysan derginin başında kim duruyor?”

“Biz anahtarı Kunduracı Mithat abiye bıraktık geldik. Gelen giden olursa bakıverecek.”

“Gözünüzü seveyim, beni bir ana yola çıkarın.” dedim.

“Dur hele yav. Acelen ne?” dedi. Daha fazla dayanamadım, avazım çıktığı kadar bağırımaya başladım:

“İmdaat!” Bu sırada bir gümbürtü koptu:

“Çığ düşüyor kaçın!” diye bağrışmalar duydum. Sonra da pat diye bir ses geldi. Gözümü bir açtım ki, kafam klavyenin üstüne düşmüş. Derginin yeni sayısını hazırlarken uyuyakalmışım.

Zammı Kim Yaptı?

Kanımızın hızlı aktığı zamanlar... Girdiğim birkaç işte di-kiş tutturamadım. Doğru düzgün bir mesleğim olsun diye çırpınan annem, muhasebe kâtipliğinden de kovulduğumu öğre-nince beni kulağımdan tuttuğu gibi dayımın yanına götürdü. Dayımın eli kolu uzundu. Beni önceki işime de o yerleştirmiş-ti. İşten çıktığıma bozalsa da annemin hatırına sesini çıkara-madı. Arka arkaya birkaç sigara telledikten sonra “Rahmi’yle bir konuşayım.” diyerek bizi eve yolladı.

O zamanlar Rahmi abi, Meydan gazetesini çıkarmaya baş-lamıştı. Dayımın ricasını kırmadı, beni gazeteye muhabir ola-rak aldı. Fotoğrafçı Fiko’yla birlikte magazin servisindeydik. Magazin muhabirliği tam bana göre bir işti. Herkes bizim gece sabaha kadar İstanbul’un sokaklarında ünlüleri kovala-dığımızı sanıyor, hâlimize acıyordu. Oysa biz daha çok gece kulüplerinde, gazinolarda, diskolarda vakit geçiriyorduk. Çok geçmeden mekân sahipleriyle de ahbap olduk. Haberlerde mekânların isimlerini de geçirmeye başlayınca bizden hesap almaz oldular. Hatta kadrolarındaki şarkıcıları haber yapma-mız için üste para vermeye başladılar.

Ünlülerden haber olmak için türlü taklalar atanlar, bize olmadık teklifler yapanlar bile vardı. Güzel günlerimiz hiç ummadığımız bir anda son buldu. Tan gazetesinde ellerimiz-de kadehler, dansözlerle koyun koyunayken çekilen boy boy fotoğraflarımızı görünce gözlerimize inanamadık. Bir meslek-taşımız tarafından resmen arkadan vurulmuştuk. Kendimizi kapının önünde bulduk.

Fiko’yla birlikte gazetelerin magazin servislerinde iş ara-maya başladık. Ünümüz her tarafa yayıldığından kimin kapı-sını çalsak bize bıyık altından gülüyordu. Dayımın yanına git-meye zaten yüzüm yoktu. Birkaç ay işsiz güçsüz gezindikten sonra İlhan abinin Cumhuriyet’e geri döndüğünü öğrendik.

Bu defa gözümüz magazin muhabirliğinde falan değildi, ne iş olsa razıydık.

İlhan abi, bizi umduğumuzdan sıcak karşıladı. İstanbul'daki kadroların dolu olduğunu, Ankara'da parlamento muhabirine ihtiyaç duyduklarını söyledi. Fiko'yla baktık. Dünyanın öbür ucuna git deseler gideceğiz. Hemen taşı tarağı toplayıp soluğu Ankara'da aldık. Gazete bürosunda Uğur abi, dosyaların arasında daktiloya gömülmüş çalışıyordu. Bir ara başını kaldırdı:

“Baba yeniden başbakan oldu. Onun peşini bırakmayın çocuklar. Baba nereye siz oraya...” dedi.

Muhasebeden avans alıp üzerimize birer takım elbise çektik, meclisin yolunu tuttuk. Magazin gazeteciliğinden sonra parlamento muhabirliği yapmak ikimiz için de çok sıkıcıydı. Hararetli tartışmalar ve kavgalar dışında siyasetçilerin konuşmalarını dinlerken uyukluyorduk. Bürokratların espri yaparken bile ciddiyet taşıyan yüz ifadeleri, Ankara'nın ruhsuz havası bize göre değildi.

Günlerdir Baba'nın peşinde dolaşmamıza rağmen bizim için haber değeri taşıyan tek bir şey görememiştik. Sorduğum sorulara da Babadan beklediğim cevapları alamıyordum. Şampiyonluk mücadelesinin kızıştığı sıralarda:

“Fenerbahçe'yi mi tutuyorsunuz yoksa Galatasaray'ı mı?” diye sordum. Ne dese beğenirsiniz?

“Beşiktaş'ı neden sormuyorsun?”

Başka bir gün:

“Türkiye'nin petrol denizinin üzerinde yüzdüğü söyleniyor. Bu doğru mu?” dedim.

“Petrol vardı da şerbet yapıp biz mi içtik?” dedi.

Bazen konuşmalarındaki çelişkileri yakalayacak gibi oluyordum. Ona da cevabı hazırды: “Dün dündür bugün bugündür.” Hiç haber geçmediğimizden gazetede homurdanmalar başlamıştı.

Fiko'yla ne yapsak diye kara kara düşündüğümüz sırada

beklediğimiz haberi yakalamıştık. Demirel, Güven Park'ta yürürken vatandaşın birisi koşup Baba'nın başındaki fötr şapkayı kaptı. Fiko sanki olayın kokusunu almış gibi fotoğraf makinesiyle tetikteydi. Adam, şapkaya hücum ettiği andan itibaren deklanşöre basmaya başladı. Adam Milli Müdafaa Caddesi'ne doğru koşarken korumalar da peşine düştü. Fırsat bu fırsat deyip kayıt cihazını Baba'ya doğru uzattım.

“Efendim, duygularınızı öğrenebilir miyim?”

Demirel, şöyle bir etrafı süzdü. Gülümseyen bir yüz ifadesi takınarak konuştu:

“Şimdi vatandaş, bizim şapkamızı başımızdan almıştır. Biz vatandaş, şapkamızı aldı da almadı mı dedik? Bizim kelimize bakıp kimse şapka düştü kel göründü diye sevinmesin. Biz bu saçları değirmende dökmemiştir. Binaenaleyh değirmende saç dökülmez, ağartılır. Esasen şapkayı Şapka Kanunu ile Mustafa Kemal Paşa ahalinin kafasına takmıştır. Millet in ne şapkayla ne şapkacılarla ne de Şapka Kanunu ile bir problemi vardır. Öküzün altında buzağı aramanın manası yoktur.”

Ben Baba'nın ne demek istediğini düşünürken o halkla tokalaşa tokalaşa çoktan uzaklaşmıştı bile.

Fiko, elini omzuna attı:

“Baba ne dedi Tekin?” dedi.

“Valla ben de onu düşünüyorum Fiko.”

“Bomba gibi pozlar çektim. Turnayı gözünden vurduk. İyi bir prim alırız artık.” dedi.

“Şansımız dönüyor. Haydi oyalanmayalım. Şu kaseti deşifre edip haberi hazırlayalım. Yarınki baskıya yetiştirelim.”

Fiko, makinesini sevinçle havaya kaldırdı:

“Heyt be sekiz sütuna manşet!” diye ulu orta bağırdı.

Ertesi gün heyecanla gazeteye baktık. Bizim haberi 4. sayfanın alt tarafında güçlkle bulduk. Haberimiz beklenen etkiyi yapmadığı gibi gazetede ki olmayan imajımız da sarsılmıştı.

Günler geçiyor, Baba'yı adım adım izlememize rağmen

diğer gazetelerin gördükleri haberleri göremiyorduk. Bu sıralarda yine bir vatandaş Baba'nın şapkasını kapmaya çalıştı. Bu defa Baba şapkayı kaptırmamış, vatandaşın elinden almayı başarmıştı. Bunu da en iyi Fiko resimledi. Haberimizin manşetten çıkmasını beklerken İlhan abiden sağlam bir fırça yedik. Bir hafta içerisinde manşetlik bir haber yapmazsak kovulacaktık.

Fiko'yla kafa kafaya verdik. Adam, anasından magazin fotoğrafçısı olarak doğduğundan kafası başka türlü çalışmıyordu.

“Baba'yı Nazmi Hanım'la öpüşürken falan çekebilseydik...” diye lafa girdi.

“Saçmalama Fiko. Gazete sansasyonel bir şeyler bekliyor bizden, adamın özel hayatını kurcalamamızı değil.”

“Bundan sansasyonel şey mi olur? Bana kalırsa biz Güniz Sokak'a gidip pusuya yatalım. Camdan falan bir şeyler çekebiliriz.”

“Fiko!” diye sesimi yükselttim.

“Tamam tamam” deyip sesini kesti.

Bir süre sessizce düşündük.

Fiko:

“Tekin, bir şey diyeceğim ama yine kızarsın diye korkuyorum.” dedi.

“Söyle bakalım.” dedim.

“Baba'nın evine illa ki birileri girip çıkıyordur. Temizlikçidir, aşçıdır, ne bileyim sıradan vatandaşdır... Giren çıkan yoksa da bizim İstanbul'daki kulüplerden bir iki tane kız ayarlayıp hani iş bulma ayağına binaya soksak. Sonra da bombayı patlatsak, afili bir aşk dedikodusu...”

Fiko'nun boğazını sıkamak istiyordum ama kendimi tuttum. Ses tonumu kontrol etmeye çalıştım:

“Burası Etiler değil oğlum Ankara, Ankara!” dedim, “Kalk Uğur abiye danışalım. Bize bir yol gösterebilirsin.”

Uğur abiyi yine eroin, kokain, terör, yolsuzluk dosyalarının arasında bulduk. Usulünce derdimizi anlattık, akıl danıştık:

“Çocuklar, asıl olayı görmüyorsunuz. Baba'nın şapkasıyla uğraşacağınıza ona memleketin hâlini sorun. Ecevit'in, Türkeş'in, Erbakan'ın demeçlerini takip edin. Muhalefetin söylediklerini soru olarak yöneltin ona.” dedi.

Uğur abi, haklı dedim içimden “Memleket meseleleri...”

Hemen ertesi gün Baba'yı bir açılıшта yakaladım. Sorum hazırды:

“Memleket meseleleri hakkında ne düşünöyorsunuz?”

Baba'nın yüzünde alaycı bir gülümseme belirdi:

“Meseleleri mesele etmezseniz ortada mesele kalmaz. Memleketin meselesi elbette vardır. Ama memleket sahipsiz de değildir. Bu meseleler bir parkta oturulup çözülemez. Memleket meseleleri bir parkta oturarak halledilseydi, çok büyük bir park yaptırır, hep beraber içinde otururduk. Değil mi?” Bu defa önceden hazırladığım muhalefetin açıklamalarıyla ilgili sorumu sormak istedim:

“Efendim, Ecevit dünkü grup toplantısında kendisinin halk çocuğı olduğunu...” diye söze başlıyordum ki, daha cümlemi tamamlayamadan, lafı ağzıma tıktı:

“Ne münasebet! Ecevit halk çocuğı, Türkeş Türk çocuğı, Erbakan Müslüman çocuğı da biz onun bunun çocuğı muyuz?”

Gazeteye yine elimiz boş dönüyorduk. İlhan abinin bize tanıdığı zaman da dolmak üzereydi. Yine Uğur abinin kapısını çaldık.

Uğur abi:

“Çocuklar, ortalık zamdan kırılıyor. Baba'ya zamlarla ilgili sorular sorun.” dedi.

Önündeki gazeteyi bize doğru attı:

“Bakın yine iğneden ipliğe her şeye zam gelmiş. Buradan yürürseniz iyi bir haber çıkarırsınız.”

Bu son şansımız olabilirdi. Bu yüzden iyi değerlendirmemiz lazımdı. Sabah erkenden Güniz Sokak'a Baba'nın evinin karşısına dikildik. Bu defa çok kararlıydım, zamlarla ilgili manşetlik bir haber yapacaktım. Çok geçmeden Baba elinde fötr şapkasıyla evin merdivenlerinde görüldü. Diğer gazetecilerle birlikte Baba'ya doğru koştuk. Ses kayıt cihazımı çıkarıp ona doğru uzattım.

"Sayın Başbakan'ım halk zamlardan çok şikâyetçi, bu konuda bir açıklama yapar mısınız?"

Sorumu duymaz Baba'nın yüzünde bir şaşkınlık belirdi. Bu yüz ifadesini görünce için için sevinmeye başladım. Galiba bu defa doğru yerden vurmuşum.

"Zam mı? Biz ne zammı yapmışız ki?" dedi.

Bu defa şaşırma sırası bendeydi.

"Sayın Başbakan'ım ne demek ne zammı? Her şey ateş pahası!"

Demirel'in yüzündeki şaşkın ifade daha da belirginleşti.

"Zammın bizimle ne alakası var?" dedi.

Benimle dalga geçiyor desem, gayet ciddi görünüyordu.

"Efendim, zammı siz yapmadınız mı?" dedim.

Gayet rahat bir şekilde:

"Daha birkaç haftalık hükümet ne zammı yapсын?" dedi.

Baba'nın verdiği cevaplar karşısında gerçekten afallamıştım. Yardım istemesine etrafımdaki diğer gazetecilere baktım. Onlar da bana destek olsun istiyordum. Kimseden ses çıkmayınca:

"Yani zammı siz yapmadınız, doğru mu anladım?" dedim.

"Zammın hoş bir şey olmadığını, kimseyi sevindirmediğini biz bilmiyor muyuz? Öyleyse popülaritemizi kaybetmek için durup durduğumuz yerde zam yapacak kadar bizi akılsız mı sanıyorsunuz? Zammı biz yapmadık. Zam iki ay önce yapılacak şekilde konmuş duruyor. Seçim geçsin yapalım demişler. Ve bizim önümüze geldi. Biz de düşündük taşındık baktık

çektik, yapacak başka bir şey yok.”

Hemen araya girdim:

“Yani zammı siz yaptınız?”

Baba kendinden emin bir tavır takınarak:

“Biz bir şey yapmadık. Biz orda bulduk bunları. Üstünde oturalım mı oturmayalım mı diye düşündük. Baktık oturamadık. Üstünde otursak civciv çıkacak civciv!” dedi.

Kafam allak bullak olmuştu. Neyse ki başka bir muhabir atladı:

“Efendim, çaya çok yüksek zam geldiği söyleniyor.”

Baba:

“Çaya yapılan zam değildir. Kalite ayarlaması yapıldı. Çayın kalitesi yükseltildi.”

Bir başkası:

“Domates, biber?” dedi.

Baba:

“Teessüf ederim, siz de domates, biber zamlanınca benden biliyorsunuz, düşünce enflasyondan biliyorsunuz. Kabahati biraz da domateste, biberde arayın. Dünkü güneşle bugünkü çamaşırı kurutacak değiliz. Fiyatlar günden güne artıyorsa memlekette pahalılık var demektir. Bana Türkiye'nin durumunu bir kelimeyle anlatın dersiniz 'iyidir' derim. İki kelimeyle anlatın dersiniz 'iyi değildir' derim. Hükümetimiz elbette buna bir çare bulacaktır. Demokrasilerde çareler tükenmez. Öyle bir şey var ki ok yaydan çıkmış gidiyor. Ben onu havada yakalayamam. Ancak henüz havaya çıkmamış olan oku tutarım, atmam. Zaman lazım, zaman! Ne kadar zaman istiyorsunuz dersiniz? Makul bir zaman istiyorum. Makul zaman nedir dersiniz? Vaat ettiğim zamandır. Vaat ettiğin zaman nedir diyorsanız? 500 gündür.”

Baba arabasına binip gittikten sonra resimlerimizi çekmek için duvarın üstüne çıkan Fiko, yanıma geldi. Heyecanla sordu:

“Baba zamlar hakkında ne dedi Tekin?”

Baba'nın sözlerini tekrar zihnimden geçirmeye çalıştım.

“Domates, biber, hükümet, 500 gün... Ha bir de civciv...”

Fiko, bön bön yüzüme bakıyordu:

“Ne diyorsun Tekin? Hiçbir şey anlamadım.” dedi.

“Ben de anlamadım Fiko. Tek anladığım şey zamları Baba yapmamış.”

“Kim yapmış peki?”

“Ben civcivlerden şüpheliyim.”

“Olur mu lan öyle şey? Ya tavuk nazlandı yaptı, ya da horoz kızınca bastı zammı! Hatta kedidir kedi!”

“Kedi mi? O ne alaka!”

“Civciv ne alakaysa o da o alaka. Yani senin anlayacağın kel alaka!”

Eski Bildiğın Köy Değil

Etrafı dağlarla çevrili küçük bir köyde doğdum. Köyümüzde dışarıdan evlenen olmaz. Bu yüzden herkes birbiriyle akrabadır. Mesela benim annemle babam hala-dayı çocuğudur. Amcam da halasının kızıyla evli olduğundan babamla amcam aynı zamanda bacanak, annemle teyzem de eltidir. Küçük dayım, teyzesinin kızıyla; büyük dayım, dayısının kızıyla evlidir. Anne tarafından dedemle baba tarafından dedem teyze çocuğu, aynı zamanda yandan bacanaktır. Yani akrabalık yönünden bütün köy iç içe geçmiş vaziyettedir. Köyde belki 10 tane Ahmet Kahraman, 20 tane Recep Kahraman, 30 tane Cemile Yaşar, 40 tane Fadime Yiğit vardır.

Köylü hep birbirine akraba olsa da kolay kolay kimse kimseyle geçinemez. Herkes birbirinin arkasından önünden konuşur, dedikodusunu eder. Vay şu şunu yapmış, bu bunu yapmış, mış mış da mış mış.

Diyelim köyde bir düğün oldu, bir iki sene bunun dedikodusu yapılır. Düğüne kimler geldi, kimler gelmedi, kimler işlere yardım etti, kim bir köşeye çekilip oturdu, kim oynadı, kim oynamadı, oynayanlardan hangileri gönüllü, hangileri gönülsüzdü, gelinin çeyizi nasıldı, altını nasıldı, çalınan davulun tokmağı nasıldı, kuru fasulyenin yağı, pilavın pirinci, çorbanın tuzu nasıldı? Konuşulur da konuşulur. Sonra da millet birbirine küser.

Benim çocukluğum küs olduğumuz akraba çocuklarıyla oyun oynuyorum diye dayak yemekle geçti. Az bir şey aklıma başıma gelmeye başladı, baktım ki amcamlarla hep küsüz, dayımlarla küsüz, annemin teyzeleriyle, babamın halalarıyla küsüz.

Seneler böyle geldi geçti. Bir ben kimseye darılıp gücenmedim. Arkamdan önümden olmadık şeyler söylüyorlar, yi-

ne de aldırımıyordum.

Yeni bir şey giysem “Bu zenginledi, burnu havaya kaktı. Şunun giydiği pontura bak.” diyorlar. Ertesi gün yamalı bir şey giysem bu defa da “Şuna bak yamalı bir pontur giymiş, bir de delikanlı olacak, kalıbına yazık!” diyorlar. Yolda bir gün hızlı yürüsem “Hele hele şunun yürüyüşüne bak. Tabakhaneye bir şey mi yetiştirecek, var gene bir iş? Ne firavundur o!” diyorlar. Yavaş yürüsem “Uyuz eşşek gibi yan yan yürüyo. Bir baltaya sap olmaz bu.” diyorlar. Aldırmadım.

Askere gittim, orda biraz kafamı dinledim. Ara sıra mektup gelir, köyden havadis yazarlar. Annem, teyze kızı Cemile’ye küsmüş, Fadime teyzem de, Cemile küstü diye anama küsmüş. Anam bu defa diğer teyzem Gülsüm’e, Cemile’ye küsmedi diye küsmüş. Sebep, Cemile teyzem “Bizim oğlan da kazık kadar adam oldu.” diyesiymiş. Ne var bunda demeyin, anama göre Cemile kendi oğlunu değil beni kastetmiş. Meğer öyle diyerek senin Osman bu yaşa geldi hala bir kör total kız bulup everemedin diye laf çarpıdasıymış. Babamın emmioğullarından Recep emmim de bize küsmüş. Babam, Recep emmimi tarlada görüp selam vermeyesiymiş. Recep emmim küsünce, amca çocukları Ahmet’le Yusuf babama, öbür amcamın çocukları Ahmet’le Arif de Recep emmime küsmüş.

Askerden gelince köyde yine aynı dedikodu kazanını kaynar buldum. Babamın dayısı “Eşşek sıpası benim elimi öpmeden gitti.” demiş. Annemin dayısı da “Benim elimi gönülsüz öptü, hiç öpmese bundan iyiydi.” demiş. İkiisi de askerden gelince bana elini öptürmedi. Üstüne üstlük kerkes bana laf yetiştiriyor. Şu sana şunu dedi, bu sana bunu dedi. Ben hiçbirine kulak asmadım. Sonra, “Ondaki de yüz mü, tükürsen Ya Rabbi şükür der.” demişler. “Anasına sövsen kılını kıpırdatmaz. Böyle insan mı olur! Ha bizim Osman, ha

ahırdaki kara sığır...” demişler. Bana bir de lakap takmışlar ki ağza alınacak bir şey değil. Nereye gitsem bir gülüşmedir başlıyor, kimisi de utanmadan sırtı sırtına “Ne haber lan ... Osman?” diye güya halimi hatırlımı soruyor. Bu çok ağırıma gitti. Lakabım iki hafta kadar köylünün dilinden düşmedi. Yolda yürürken bile çor çocuk arkamdan bakıp bakıp gülüyor.

Evden çıkamaz oldum. Bir iki gün gözüme uyku girmedi. Baktım olmuyor, kendimi kıra bayıra vurdum, üç beş gün köye uğramadım. Sonra köye geri döndüm geldim, kahveye vardım. Değişen bir şey yok. Yüzüme baka baka “Nerdeydin lan kaç gündür ...Osman?” diyorlar. Dayanamadım ayağa kalkıp:

“Amcalarım, dayılarım, ağabeylerim, kardeşlerim, ben size ne ettim? Benim ne günahım var da bana böyle diyorsunuz? Şu köyde hepimiz birbirimize akraba değil miyiz? Birinize bir şey olsa benim içim yanar, birinize bir laf dence benim yüzüm yere geçer. Niye böyle yapıyorsunuz? Ayıp değil mi bu sizin ettiğiniz?” dedim.

Ben, millet “Kusura bakma” der diye beklerken bütün köy bana küsmesin mi? Kimse selam alıp vermiyor, yüzüme bakan yok. Kimisi “...Osman bizi adam yerine koymadı.” der, kimisi “...Osman yaşına başına bakmadan bizi kınadı.” der. Kendi kendime, şu köyde anam, babam bir de kardeşlerimden başka arkamdan iyi konuşan yok. Bu memleket bana göre değil. Alayım başımı kendimi gurbete vurayım. Gideyim anamın babamın elini öpeyim. Gurbette bir iş bulurum. Köye de gelirim bayramda seyranda gelirim. Anam, babam benim derdimi anlar, bana gönül koymazlar, dedim.

Anamın yanına vardım. Tandırda ekmek pişiriyordu. Derdimi anlattım:

“Ana bana bu köyde durmak haram.” dedim.

Anam açtı ağzını yumdu gözünü:

“Senin gibi evlat doğuraya taş doğursaydım! Evlat diye bağırma kara kara taşları basaydım! Odun ocağın batsın, iki yakan bir araya gelmesin, sürüm sürüm sürün inşallah! Gurbet ellere git de anam anam diye inleye inleye geber inşallah! Ağzın dilin kurusun! Bir damla su verenin olmasın! Elin ayağın tutmasın, felçler geçir, yataklara düş, ince hastalıklara kar, kabrin yılan çıyan yuvası olsun, kara kara böcekler gözlerini oysun!”

Köyden hepten umudu kestim. Bu köyden gitmek şart oldu, dedim, kendi kendime. Varayım babamın elini öpeyim, dedim. Sora sora onu da dere kenarında odun keserken buldum. Yanında ufak kardeşlerim Recep’le, Ahmet var. Ben varmadan babama haber gitmiş. Beni görünce yüzünü dere-den tarafa çevirdi.

“Baba, ver elini öpeyim.” dedim. Elini vermedi. Sırtımı döndüm, gideceğim sıra Recep:

“Baba, ağam gidiyo.” dedi.

Babam yönünü dönmeden:

“Cehennem dibine gitsin eşşekoğlu eşşek. Benim onun gibi oğlum yok.” dedi.

İçim doldu, Ahmet’in boynuna sarılıp ağlayayım, dedim. Ahmet de:

“Benim senin gibi abim yok.” demesin mi? Recep’e döndüm. Recep:

“Benim de yok.” dedi.

Eve geri geldim, anam hâlâ beddua eder. O gün memleketi terk ettim. İstanbul’a gittim, orada da duramadım. Memleketi dönmemeye yemin edip Almanya’yı buldum. Burada biraz kaçak çalıştım, sonra oturma izni aldım. Alman bir kadınla evlendim. İki çocuğum oldu. Aradan yirmi iki sene

geçti. Memleketi falan çoktan unuttum.

Bir gün televizyonda kanalları gezerken bir kalabalık ilişti gözüme. Bu arada bir iki kanal geçmiştim. Geri geldim. Kara, kuru bir ihtiyar kadınla röportaj yapıyorlar. Kara, kuru kadın “Yavrıım Osman’ım. Sağ mısın selamette misin, yoksa gurbet ellerde ölüp gittin mi yavrıımmmm?” deyiverdi. Bir de baktım anam. Arkasındakilere baktım içlerinden bizim amcaoğlu Ahmet’i tanıdım. Saçları ağarmış. Sonra Ahmet dayımı tanıdım, beli bükülmüş, elinde baston... Sonra Fadime teyzemi seçebildim. Anam spikerin uzattığı mikrofonu konuşuyor “Yavrıımmmm Osman’ım, bizi duyuyosan dön gel yavrıımm! Köyümüz eski bildiğin köy değil. Bir haber sal. Ölü müsün diri misin bilelim yavrıım!” Teyzemle bir iki kadın daha ağlamaya başladı. Anam zaten ağlar. “Yavrıım, gözümü yaşlı goma Osman’ım.” dedikçe içim cayır cayır yandı, şuramdan bir şeyler koptu gitti. Ne de olsa anadır, ana gibi yar, vatan gibi diyar olmaz, demişler. O gün ağlayı ağlayıverdim. Akşam oldu gözümü yumarım, anamın feryadı kulaklarımda “Yavrıım Osman’ım, köyümüz eski bildiğin köy değil.” Sabah uyanırım, “Yavrıım, dön gel Osman’ım.”

İki üç gün zor sabrettim. Bizim köye bir mektup yazayım, dedim. Anam, sağ olduğumu bilsin. Bir ay kadar sonra memleketten cevap geldi. Anam mektubu muhtara yazdırmış. Daha doğrusu anam “Yavrım Osman’ım! Köy, eski bildiğin köy değil. Dünya gözüyle seni bir daha görüyüm. Dön gel Osman’ım. Ananı gözü yaşlı goma.” diyor. Gerisini muhtar yazmış. Babam ölmüş, anam tek başına kalmış. Daha başka köyden havadisler yazmış, o da “Dön, diyor. Burası senin memleketin için yorgan yakılmaz. Ne de olsa memleketin...”

Düşündüm, taşındım. Hanım halimden anladı. Sordu anlattım. O da “Gidelim.” dedi. Ben “Etme eyleme, dedim, sen

bizim köyü bilmezsin, benim hakkımda neler söylediler. Kim bilir daha ne laflar çıktı. Şimdi ben bir Alman kadın, iki sarı kafalı çocukla çıkar varırsam arkamdan, önümden demediklerini bırakmazlar.” On beş gün geçti geçmedi bir mektup daha “Yavrım Osman’ım dön gel, dünya gözüyle seni bir görüyüm. Köy eski bildiğin köy değil.” Yine aldı beni bir düşünce. Hanım ısrar etti. “Gidelim be! dedim, gidelim.” Müslüman mahallesine varıp camiye gittim, imamı bulup durumu anlattım. Yemini bozmanın hükmü nedir diye sordum. İmam “Ya bir köle azat etmek, ya on yoksulu giydirmek, ya da on yoksulu doyurmaktır. Bunlara da gücün yetmezse üç gün arka arkaya oruç tutmaktır.” dedi. Şükür halimiz vaktimiz yerinde. Tövbe, istiğfar ettik, Allah kabul etsin.

Vardım memlekete. Beni çok güzel karşıladılar. Anam boynuma sarıldı, anam bıraktı kardeşlerim sarıldı, onlar bıraktı, teyzelerim, halalarım, amcalarım, dayılarım... Köyümüz yeşillenmiş. Çocukken oynadığım çayrlar, ormanlık olmuş. Ben köyden çıkarken doğanlar askere gitmiş gelmiş, çoracıya çocuğa karışmış. İçimde küllenen duygular yeninden alevlendi. Baba ocağına vardık. Burnumun direği sızladı. Küs gitti ama ne de olsa atadır. O gün sabaha kadar oturduk, akrabaların biri gidiyor, biri geliyor. Yirmi iki senenin hasretliği var kolay mı?

Ertesi gün kahveye vardım. Baktım, lakabım unutulmuş. Herkes beni masasına buyur ediyor. Her şeyi geçtim, anamın dediği gibi gerçekten bizim köy, eski köy değil. Köyde birbiriyle küs kimse kalmamış. Onu da geçtim, herkes birbirine bey, efendi diye hitap ediyor. Ben giderken küs olan Topal Süleyman ile Kara Ahmet kardeşten öte olmuşlar. Birisi diyor “Ahmet Bey, çay içer misin?”, öbürü “Lütfen Süleyman Beyefendi müsaade edin ben ısmarlayayım”. Şaşıtm kaldım. Kadınlar deseniz ayrı bir âlem. Yolda sokakta birbirlerine sarılıp öpüşmeler, hediye vermeler, iltifatlar... Bir kibarlık bir kibar-

lık... Ağzım açık kaldı.

Muhtarı köşeye çekip sordum.

“Yahu muhtar, bu nasıl iş? Bu köy nasıl bu hale geldi?”

Muhtar:

“Osman Bey, köyümüz çok değişti”, dedi.

“Tamam da muhtar, dedim. Nasıl oldu bu iş?”

“Osman Bey, dedi, bu banka işleri çoğalınca bizim köy de bu hale geldi.” Yine anlamadım.

“Nasıl?” dedim. Anlattı.

Memlekette banka kredileri yaygınlaşmış. İşçisi, memuru, çiftçisi kredi çekmeye başlamış. Bizim köylü de nasıl girdiyse bu kredi işlerine girmiş. Kredi için de kefil lazım. Bütün köylü hep birbirine kefilmiş. Ahmet emmim, Ramazan dayıma bilmem ne bankasından kefil, Ahmet emmim de Ramazan dayıma bir başka bankadan kefil. Ahmet emmimin karısı Cemile yengem, Ramazan dayımın bir başka kredisine kefil. Ramazan dayımın karısı, Fadime yengem, Ahmet emmimin oğlu Recep kefil. Recep’in karısı, erkek kardeşine, erkek kardeşi Ahmet emmime kefil. Velhasıl bizim köy öyle bir hale gelmiş ki akrabalıktan daha karışık. Tabii kredi çekildi, bunun bir de geri ödemesi var. Üç beş kişi borcunu ödeyememiş icralık olmuş. Kefillerin ahırından inekleri çekmiş götürmüş icra memurları, bir iki tarla satılmış. Bu defa bütün köyün paçaları tutuşmuş. Herkeste bir korku, ya benim kefil olduğum da borcunu ödemezse diye. Kefiller borçlularla canciğer olmuş. Her borçlu aynı zamanda bir başkasına kefil olduğundan onlar da birbirleriyle kardeşten ileri olmuşlar.

Bahşiş

Hasta elinde bir demet çiçek, bir kutu çikolata ve bir hediye paketiyle doktorun odasına daldı. Elindekileri doktorun kucağına bıraktı. Doktor ne olup bittiğini anlamaya çalışıyordu. Hasta sürekli gözlerini kırıyor, ara sıra dudacağının sol tarafını oynatıyor, bir taraftan da eliyle cebini karıştırıyordu. Sağına soluna bakındıktan sonra:

“Nerde nerede hani nerede?” diye heyecanla sordu. Doktor, hastanın hareketlerine anlam veremiyordu. Şaşkın şaşkın:

“Ne nerede?” dedi. Hasta:

“Bahşiş kutusu, tip box da olur.” dedi. Doktor hastanın söylediğinden bir şey anlamadı:

“Anlamadım, bahşiş kutusunu ne yapacaksın?” dedi. Hasta karıştırıp durduğu cebinden 50 lira çıkarıp:

“Bahşiş vereceğim.” dedi. Doktor:

“Burada bahşiş kutusu yok.” deyince, hasta bir anda masasının üzerine çıkıp doktorun üzerine atıldı. Parayı doktorun cebine sokmaya çalıştı, doktorsa parayı almamak için direniyordu. Doktor hastayla başa çıkamayınca, pes etti. Doktorun yaka cebine parayı sokan hasta kan ter içinde kalmıştı, sandalyeye çöktü, derin bir oh çekti:

“Şimdi rahatladım.” Doktor yakasını topladı, kravatını düzeltti. Hasta birden doktora doğru dönüp:

“Bu arada hediye paketinin içerisinde değişim kartı var. Beden denk gelmezse değiştirirsiniz.” dedi. Doktor, kızgınlığını belli etmemeye çalışarak sordu:

“Tamam, tamam. Anlat bakalım şikâyetin nedir?”

“Anlatayım doktor bey.”

“Ben bahşişinizi vermiş miydim?”

“Verdin kardeşim, verdin.”

“Oh iyi unuturum munuturum...”

“Anlat!”

“En başından mı anlatayım, ortasından mı, yoksa sonundan mı?”

“En başından başla kardeşim en başından!”

Hasta hızlı hızlı anlatmaya başladı.

“Efendim, her şey eşimle tanıştıktan sonra başladı. İlk defa yemeğe çıkacaktık. Lüks bir yerden rezervasyon yaptırdım. Güzel bir çiçek aldım, buluşmaya gittim. Her şey gayet iyiydi. Birbirimizden etkilenmiştik. Müstakbel eşim gitme vaktinin geldiğini söyledi. Ben garsondan hesabı istedim. Garson, benim önüme küçük bir kutu getirdi. Kutunun içerisindeki adisyonu görünce ağzım açık kaldı. Yediğimiz birkaç parça şey 520 lira tutmuş. Ben hava olsun diye kutunun içine üç tane 200’lük koydum. Kutu demişken ben sizin çikolatayı vermiş miydiniz?”

“Verdin kardeşim verdin. Bak burada.”

“Aman o çok önemli, unuttum diye korktum bir an. Ne diyordum ben?”

“Garsonun getirdiği kutuya 600 TL koymuştun.”

“Evet evet, garson kutuyu alıp gitti. Bir süre sonra geri getirdi. Kutunun içerisinde para üstü ve fiş vardı. Garson kutuyu önüme bıraktı ama başucumdan ayrılmadı. Ben para üstünü almak için elimi kutuya attım. Müstakbel eşim:

“Aa para üstünü bahşiş olarak bırakmayacak mısınız? Ne kadar ayıp!” dedi. Ben o anda heyecandan:

“Bozukları alıp bütün para koyacaktım.” dedim. Para üstünü alamadığım gibi cebimden 200 lira daha çıkarıp kutunun içerisine bıraktım. Garson sevinçten dört köşe oldu. Bizi uğurlarken neredeyse eğilmekten yere kapaklanacaktı: “Yine bekleriz efendim.” diyordu sürekli. İçimden “Çok beklersin.” dedim. O gün öyle geldi geçti.

Bir hafta sora tekrar buluştuk. Buluşmadan önce yine bir çiçek yaptırdım. Geçen haftaki gibi bir hata yapmak istemiyordum. Saatlerce o park senin, bu park benim dolandık

durduk. En sonunda müstakbel eşim:

“Ben çok yorulduğum, bir yerlere oturup bir şeyler içsek...” dedi. Oturacak bir yer ararken camında “Kahve bizden, fal sizden” yazan bir kafe gördüm. Kedi olalı bir fare tutmuştum. Beleş kahve içmek için sevgilimi buraya oturttum. Kahve geldi, içtik. Bir falcı kadın masaları dolaşıyordu. Kahvelerimiz bitince bizim de yanımıza geldi. Fincanın sağına soluna baktı:

“Abe güzel kızım senin için kabarmış, üç vakte kadar bir aber alacaksın be ya.” dedi.

Sevgilim hemen atladı:

“Ne haberi abla?”

Falcı:

“Üç gün mü desem, üç afta mı desem, üç ay mı desem bilmem artıkın?” dedi.

Sevgilim iyice meraklandı.

“Ne görüyorsun abla söylesene?” dedi.

Falcı bana dönüp:

“Atasın bir sipali şugar çocuk.” dedi. Cebimden birkaç madeni para çıkarıp uzattım.

Falcı:

“Abe küpek bunu dilenciler bilem almaz! O parayı ben sana vereyim de sen bak benim falcazıma.” deyip paraları bana attı. İster istemez 50 lira çıkarıp verdim. Falcı bu defa:

“Abe bak şurada ne var?” dedi. Sevgilim sanki fincanın içine düşecek. Kadın fincanın içini bana da gösterdi. Ben telveden başka bir şey göremedim.

Sevgilim:

“Ne gördün abla, çok merak ettim?” dedi.

Kadın:

“Süyerim süyerim ama atasın bir sipali daha kibar baro.” dedi. Bir 50’lik daha çıkardım. Kadın böyle diye diye beni soyup soğana çevirdi. İki fincan beleş kahveye elli fincan kahve parası ödemiş oldum. O gün de geldi geçti. Yav laf arasında

sormayı unuttum. Ben size gömlek almıştım. Hediye paketi yaptırmıştım hatta. Onu size verdim mi?”

“Verdin verdin. Devam et sen.”

“Değiştirme kartı içerisinde. Büyük gelir küçük gelir kusura bakmayın.”

“Tamam tamam.”

“Nerde kalmıştık?”

“Kahve içtiniz.”

“İçtik. Her buluşmada bir şeyler içtik. Kahve içtik, çay içtik, çorba içtik, ant içtik. Her içtiğimiz şeye, her yediğimiz şeye bahşiş verdik. Her buluşmada çiçek... Doğum gününde altın, özel günlerde gümüş, güzel günlerde bronz, diğer günlerde bakır... Ben baktım olmuyor, bir an önce evleneyim bu kızla dedim. Evlenme teklifi için bir mekân ayarladım. Elemanlara bolca bahşiş verdim. Ben işaret verince ışıkları söndürdüler. Diz çöküp tektaş çıkardım. Işıklar yandı. Garsonların ellerinde “Benimle evlenir misin?” yazısı... Bir taraftan müzik, bir taraftan konfetiler, maytaplar... Kız boynuma sarıldı, teklifimi kabul etti. Sıra geldi istemeye. İsteme demişken ben sizin bahşiş verdim değil mi?”

“Verdin verdin.”

“Vermediysem isteyin. Ben alışığım veririm. Ne diyordum ben yine unuttum?”

“Kızı istemeye gidiyordunuz.”

“Gidelim hemen gidelim. Ama önce çiçek, çikolata almak lazım. Çiçekçi ve çikolatacıyla ahbab olduk zaten. Bir telefonla siparişimi hazırlarlar. Kızın evine gittik geldik, gittik geldik, gittik geldik. Sonunda ‘verdik gitti’ dediler.”

“Bitti mi?”

“Biter mi? Yeni başladı. Yemeğe çağırdılar, anneye bluz, babaya gömlek, kız kardeşe ayakkabı, oğlan kardeşe pantolon, kıza elbise... Çiçek, çikolatayı sayma. Düğün gününü kararlaştırmaya gittik, yine aynı. Araya bayram girdi, yedi

sülaleye hediyeler... Nihayet düğün günü geldi çattı. Ben bir şey soracaktım size?”

“Çiçeğini, çikolatanı, hediyesi verdin kardeşim.”

“Bahşış?”

“Bahşisi de verdin.”

“Nerde kaldık?”

“Düğündeyiz.”

“Düğün günü gelini, gelinin eniğini, cücüğünü, dıdısının dıdısını, falancasını, filancasını, bizim tarafta teyze, hala, yenge, görümce, elti, kuzen, yeğen kim varsa kuaföre götürdük. Onları kuaföre bıraktıktan sonra biz de amcaoğulları, teyzeoğulları, dayıoğulları, halağulları, Seferoğulları, Telliğulları, Dulkadiroğulları, Candaroğulları, pancaroğulları, hısım akraba çocukları, komşu çocukları, onun bunun çocukları artık kim varsa erkek kuaförüne gittik. Normalde çıkacak hesabın on beş katı hesap çıktı. Çıktığı bir şey değil, berber beni tıraş edeceği sırada, “Makas kesmiyor.” dedi. Hayda! Ne yapacağız? Hemen elimi cebime atıp bir 100'lük çıkardım. Saç tıraşı bitti, bu defa da ustura kesmez. Bir 100'lük de usturaya. 20'şer lira çıraklara, 50'şer lira kalfalara, 100 lira ustaya, 200 lira berberler odasına... Ver Allah'ım ver! Ver Allah'ım ver!

“Bağırma kardeşim, bağırma! Sakin sakin anlat.”

“Tamam tamam. Tıraş olduktan sonra bayan kuaförüne koştum. Gelini vermiyor kuafördekiler. “Ne yapacağız?” dedim. “Bahşış” dediler. Oradakilere de verdik. Elimi cebime işte böyle sokup sokup çıkarıyorum. Elim yoruldu, kuafördekiler bitmedi. O gün bugündür böyle cebimi karıştırır dururum. Neyse sonunda gelini aldım. Doğruca babasının evine bıraktım. Bizim eve geldim. Amcaoğlu arabayı süsletmiş. Ben arabanın arkasına bindim. Konvoyla yola çıktık. Kız evine vardık. Gelinin dayısının oğulları kapıya dikilmiş, kapıyı açmıyorlar. 20 verdim kabul etmediler, 30, 40, 50 derken, 200 liraya zor razı oldular. Binadan içeri girdim

daire kapısında gelinin halaoğulları... Onlara da 100'er lira verdim. İçeri girdim. Gelini aldım, çıkarken baktım benim ayakkabılar yok. Gelinin amcaoğulları ayakkabıyı çalmışlar. Bulup geldiler. 200 lira da onlara verdim. Binadan çıkarken yine yolumuzu kesenler oldu. Onlara da bahşış verdim. Elimi aynen böyle cebime sokup sokup çıkarıyorum. Güç bela arabaya bindik. Yolda çor çocuk iki adıma bir önümüzü kesti, zarf vererek ilerledik. Düğün salonuna vardık. Bu defa da gelin arabasını süren bizim amcaoğlu kapıları kilitledi bizi arabadan çıkarmadı. Ona da 200 lira bahşış verdim. Önce dans, arkasından oyna babam oyna! Davulcu dibime dibime gelip davulu delemek gibi vuruyor. Amcaoğlu yanıma gelip: "Hiç mi bir şey görmedin amcaoğlu? Bahşış versene." dedi. Hemen elimi cebime atıp davulcunun bahşışini verdim. Verdim vermesine ama davulcu beş dakikaya bir yanıma gelip vuruyor davula. Ver Allah'ım ver, ver Allah'ım ver!

"Bağırma yahu bağırma!"

"Pardon, pardon. Pasta kesilinceye kadar verdim de verdim. Pasta geldi. Bu defa pastacı bıçağı vermedi. Neymiş? Pastanın her katına para konulacaktı. Pastaya da bahşışini verdim. Pastadan sonra takı merasimine geçildi. Ama bir terslik vardı. İlk defa ben millete değil millet bana bahşış veriyordu. Takı takmaya gelenlere "Yok vallahi olmaz, ben size takacağım." dedim. "Sen de bize takarsın, bu işler sırayla" dediler. Düğün bitti. Doğruca balayı için ayarladığımız otele gittik.

Bir görevli valizlerimizi odaya çıkardı. Çıkardı ama bir türlü gitmedi. O bana bakıyor ben ona. Sevgili karım:

"Kocacım bahşış versene adama, bekliyor." dedi. Elimi cebime atıp ona da bahşışini verdim. Günün son bahşışini yüz görümlüğü adı altında hanıma verdik.

O günden sonra sürekli bahşış veresim gelmeye başladı. Bakkala, manava, otobüse, dolmuşa... Bahşış vermediğim günler gözüme uyku girmez oldu. Verdikçe veresim geliyordu,

verdikçe veresim geliyordu. Bir gün eve geldim ki sürpriz: karım hamile. Hemen elimi cebime atıp ona da bahşişini uzattım. “Beni bununla mı kandıracaksın.” dedi. 100 lirayı yırtıp attı, bana da küstü. Ertesi gün bir takı seti alıp geldim. “Teşekkür ederim kocacım.” diye boynuma sarıldı, barıştık. Karım hamilelikte, kaprisli mızımız bir şey oldu çıktı. Hiçbir şeyi beğenmiyor. İkiye bir canı bir şeyler çekiyor. “Yok, sen eskiden çiçek alırdın, hediye alırdın.” diyor. Aldım doktor bey, ne bulduysam aldım. Size de aldım. Aldım ama verdim mi?”

“Verdin kardeşim.”

“Emin misiniz? Aman bir yanlışlık olmasın?”

“Eminim lan eminim!”

“Çiçek?”

“Verdin, işte bak burada duruyor.”

“O zaman çikolatayı vermedim.”

“Onu da verdin, işte o da burada.”

“Hah bak şimdi hatırladım! Gömlek almıştım gömlek. Onu vermeyi unuttum.”

“Onu da verdin.”

“Değiştirme...”

“Değiştirme kartı içinde. Bedeni uymazsa değiştiririm. Sen devam et. Eşin hamileydi.”

“Evet hamileydi, doğurdu. Normal doğum bu arada. Önce eşim geldi. Sonra elinde bebekle hemşire. Kayınvalide de oradaydı. Hemşire çocuğu bıraktıktan sonra kayınvalide bana kaş göz işareti yapmaya başladı. Hemşireye de bahşiş verilecekmiş. Verdim. Şu çocuğu bir kucağıma alayım, dedim. Çocuk ağlamaya başladı. Hemen anladım, bahşiş istiyor. Elimini cebime attım, çocuğa para uzattım. Susmuyor. Parayı az buldu galiba dedim, tekrar elimi cebime attım. Yine ağlıyor, tekrar elimi cebime attım. 50, 100, 150, 200. Al şunu deyip parayı çocuğa vermeye çalıştım. Kayınvalide:

“Napıyorsun damat ver şunu?” deyip çocuğu elimden aldı.

“Yok, illa bahşış vereceğim.” dedim.

“Tamam, ver bana, ben büyünce torunuma veririm.” dedi. Paraları aldı. Beni zorla dışarı çıkardılar.

“Sen iyi değilsin, git bir doktora görün hazır hastaneye gelmişken.” dediler.

Onların haberi yok, direkt buraya geldim sanıyorlar, ben önce çiçek, çikolata, hediye aldım ondan sonra buraya geldim. Geldim demişken ben size bahşışinizi vermiş miydim?”

“Verdin dedim ya lan verdiiiiinn!”

“Bir daha vereyim ne olacak ben alışkınım.”

Hasta cebini karıştırmaya başladı. Doktor, yerinden fırladığı gibi hastayı sanldayeden kaldırdı, kapıya doğru ittirmeye başladı.

“30 yıllık hekimim böyle hasta görmedim. Def ol şuradan def ol. Beni de hasta edeceksin def ool!” Hasta kapıdan çıkarken:

“Çok teessüf ederim, böyle olmaz ki! Size derdimi anlatmaya geldim, insan hiç olmazsa şuraya bir bahşış kutusu koyar. Çok ayıp çok.” dedi. Doktor kapıyı hastanın yüzüne kapattı.

Bugün Git Yarım Gelme

Vatan Daş, erkenden kalktı. Bugün için iş yerinden öğlene kadar zor bela izin alabilmişti. Sabahtan imza işini halledip öğleden sonra iş yerine yetiyecekti. Vatan Daş, evden çıkmadan evrakları birkaç defa daha kontrol etti. Karısı:

“Yeter artık ezberliyor musun?” dedi. Vatan Daş, karısına:

“Hanım, bu iş devlet işi, şakaya gelmez.” dedi. Karısı:

“Bir haftadır kaç defa kontrol ettin!” dedi. Vatan Daş:

“Ne olur, ne olmaz.” dedi. Vatan Daş, evden çıkıp doğruca devlet dairesine vardı. Kapıdaki güvenlikçiye selam verip:

“Evrak imzalatacağım.” dedi. Güvenlikçi:

“Yan odaya.” dedi. Vatan Daş, yan odaya girdi. İçerdeki memur önündeki kâğıtlarla uğraşıyordu. Vatan Daş:

“Evrak imzalatacaktım.” dedi. Memur başını kaldırmadan:

“Yan odaya.” dedi. Vatan Daş, yan odaya girdi. Yan odadaki memur raftan dosya indiriyordu. Vatan Daş:

“Evrak imzalatacaktım.” dedi. Memur kafasını çevirmeden:

“Yan odaya” dedi. Vatan Daş yan odaya girdi. Yan odadaki memur, bilgisayarda yazı yazıyordu. Vatan Daş:

“Evrakimzalatacaktım.” dedi. Memur kafasını kaldırmadan:

“Yan odaya.” dedi. Vatan Daş yan odaya girdi. Yan odadaki memur kalem açıyordu. Vatan Daş:

“Evrak imzalatacaktım.” dedi. Memur başını kaldırmadan:

“Yan odaya.” dedi. Vatan Daş yan odaya girdi. Memur bulmaca çözüyordu. Vatan Daş:

“Evrak imzalatacaktım.” dedi. Memur başını kaldırmadan:

“Yan odaya.” dedi. Vatan Daş yan odaya girdi. Memur çay içiyordu. Vatan Daş:

“Evrak imzalatacaktım.” dedi. Memur başını kaldırmadan:

“Yan odaya.” dedi. Vatan Daş yan odalara gire çıka sonunda en üst katın, en son odasına kadar geldi. Yorgunluktan bacakları titriyordu. Vatan Daş bir ara: “Şu odaya girmeden direk tavana

çıksam...” diye düşündü. Nasıl olsa memurun cevabı hazırды: “Yan odaya.” Yanda oda olmadığına göre yukarıya. Bir umut diyerek odaya girdi:

“Evrak imzalatacaktım.” dedi. Memur başını kaldırmadan:

“Bugün git yarın gel.” dedi. Vatan Daş farklı bir cevap aldığına sevindi:

“Neden?” diye sordu. Memur beklemediği bir cevap almıştı, başını kaldırdı. Adamın şaşkın olduğu her halinden belliydi:

“Nasıl, neden? Bugün git yarın gel.” dedi. Vatan Daş inat etti:

“Niye gideceğim?” dedi. Memur Vatan Daş’ın elindeki kâğıtlara şöyle bir baktı:

“İkametgâh eksik. Bugün git yarın gel.” dedi. Vatan Daş ceketinin cebinden bir kâğıt çıkarıp:

“Buyurun.” dedi. Memur evraklara tekrar bakıp:

“Nüfus cüzdanı fotokopisi yok, bugün git yarın gel.” dedi ve evrakları Vatan Daş’a uzattı. Vatan Daş tekrar elini cebine attı. Bir kâğıt daha çıkarıp uzattı. Memur yavaş yavaş sinirleniyordu:

“Öğrenim belgesi eksik, bugün git yarın gel.” diyerek kâğıtları Vatan Daş’a tekrar uzattı. Vatan Daş’ın pes etmeye niyeti yoktu. Elini tekrar cebine attı, bir kâğıt daha çıkardı:

“Buyurun efendim.” Memur kızıyor farkında olmadan sesini yükseltiyordu:

“Vesikalık fotoğraf yok, tamamla gel.” diyerek evrakları Vatan Daş’a yine uzatacak oldu. Vatan Daş yine elini cebine attı:

“Buyurun efendim.” Memur gittikçe daha fazla sinirleniyordu:

“SGK dökümü?”

“Buyurun efendim.”

“Gelir belgesi?”

“Buyurun efendim.”

“Gider belgesi?”

“Buyurun efendim.”

“Tapu?”

“Buyurun efendim.”

“Ek 5?”

“Buyurun efendim.”

“Kök 5?”

“Buyurun efendim.”

“Falan belgesi?”

“Buyurun efendim.”

“Fılan belgesi?”

“Buyurun efendim.” Vatan Daş her belgeyi cebinden çıkarıp uzatıyor, memur sinirden hop oturup hop kalkıyordu. Sinirini saklamaya çalışarak dişlerini sıkı sıkı:

“Bak kardeşim, senin adın neydi?” dedi.

Vatan Daş:

“İsmim Vatan, soyadım Daş efendim.” diye karşılık verdi.

Memur:

“Hah! Bak sevgili Vatan Daş kardeşim, zorluk çıkarma, bugün git yarın gel yapalım işini.” dedi. Vatan Daş inat ediyordu:

“Bugün bu işi halletmem lazım memur bey.” Memur:

“Olmaz, dedi, olmaz yarın geleceksin!”

“Neden?”

“Pul eksik be puuulll!” Vatan Daş cebinden pul çıkarıp yaladı, hemen memurun dediği yere yapıştırdı. Memur birkaç defa tel zımbayı eline alıp alıp bıraktı, az daha Vatan Daş'ın kafasına atacaktı. Vatan Daş'a yalvarmaya başladı:

“Gözünü seveyim git, yarın gel.” Vatan Daş inat ediyordu:

“Niye gidecekmişim?” Memur:

“N'olur git, dedi, n'olur giiiiit, burası devlet dairesi başka türlü burada iş görülmez, görülmeeezzz!” Vatan Daş'ın dediği dedikti.

“Olmaz memur bey.” Memur:

“Hiç olmazsa şimdi git, öğleden sonra gel.” Vatan Daş razı olmuyordu. Memur:

“N’olursun 3 saat sonra gel. 2 saat sonra gel.” dedi. Vatan Daş:

“Olmaz” diyordu. Memur:

“1 saat.” dedi. Vatan Daş:

“Olmaz.” diyordu.

“Yarım saat, on beş dakika” derken memur “5 dakika bari git ne olur, dedi. Burada gidip gelmeden iş görülmez.” Vatan Daş:

“Olmaz” diyor, başka bir şey demiyordu. Memur sonunda:

“Sevgili Vatan Daş, ne olursun şu kapıdan çık, hemen geri gir. Adet yerini bulsun” dedi, Vatan Daş’ı ona da razı edemedi. Memur sinirden kendini kaybedip Vatan Daş’ın boğazına sarıldı. Vatan Daş, boğazını güç bela kurtardı. Bu defa memur, Vatan Daş’ı dışarı doğru ittirmeye çalıştı. Ama Vatan Daş cüsseliydi, memur inadına sıksa. Gücü yetmeyen memur, bağırıp çağırmaya küfürler savurmaya başladı. Siniriyle masanın üzerindeki kâğıtlara sarıldı. Kâğıtları ağzına doldurmaya başladı. Vatan Daş, onu durduruncaya kadar memur Vatan Daş’ın iki evrakını yemişti bile. İki kâğıdı yiyen memurun yüzü gülmeye başladı. Vatan Daşa dönerek:

“İki evrak eksik, dedi. Sıkıysa şimdi gitme.” Vatan Daş çaresizdi. İki kâğıt eksikti. Boynunu büküp kapıya yöneldi. Memur kan ter içinde kalmıştı, koltuğuna kuruldu. Derin bir oh çekti. “Hadi bakayım bugün git yarın gel.” dedi.

Beyefendilik Böyle Olur

Arif, tam bir beyefendidir. Hem öyle böyle değil tam bir beyefendidir. Ne olacak canım, beyefendiye beyefendi, deyip geçmeyin. Böyle beyefendi kolay kolay bulunmaz. Tanışıklığımız epey eski. Liseden. İkimiz de çok çalışkan sayılmazdık, tembel de değildik hani. İşte, ortalarda diyelim. Samimiyetimiz de orta şeker. Okuldan sonra ben Alamanya'ya gittim. O da belediyeye kâtip olarak girdi diye duydum. Alamanya'dan izne gelince belediyeye yolum düştü. Belediyeye varınca Arif aklıma geldi. Orda birilerine:

“Arif’i görecektim burada mı?” dedim. Hemen:

“Arif Bey mi?” dediler. Çıktım vardım yanına. Arif, müdür gibi şef gibi bir şey olmuş. Ayrı odası var, kapıda ismi falan.. Yani bizim Arif harbi harbi bir “bey” olmuş çıkmış: Arif Bey. Hal dert ettik. Bir iki saat sonra yanından ayrıldım. İzin bitti, Alamanya'ya döndüm. Aradan iki üç sene geçti. Yine bir yaz memlekete döndüm. Belediyeye işim düştü, kendi kendime: “Oğlum, burada her iş tanıdıkla olur. Alamancı diye senin işini yokuşa sürerler. Burada koskoca Arif Bey kardeşin var gidip işini hallet.” dedim. Danışmaya:

“Arif Bey’i göreceğim” dedim. Adam yüzüme ters ters baktı:

“Arif Bey mi?” dedi,

“Evet” dedim. Düşündü, ben odasını tarif ettim.

“Orası Necati Bey’in odası.” dedi. Ulan, dedim kendi kendime, bu adam adını mı değiştirdi? Soyadını da hatırlamıyorum ki. Danışmadaki çocuğa:

“Yav dedim şöyle ben boylarda kara, kuru, bıyıklı.” Ben tarif edince:

“Haa! dedi, yav sen Arif Efendi’yi arıyorsun, o temizlik işlerinde, çöpçülük yapıyo. Şurdan ana caddeye çık oralardadır.” Gittim baktım, çocuğun dediği yerde üç beş çöpçü var. İçlerinde en perişanı bizim Arif, zor tanıdım.

Elinde süpürge kaldırım süpürüyor.

“Arif” dedim. Sarıldık kucaklaştık. Ağlayacak gibi oldu. Bir çimenliğe oturduk. Muhabbet ettik.

“Seçimde bizim parti kaybetti. Başkan değişti. Bizi de buraya attılar” dedi. Benim bir işim var, yardımcı ol diyemedim. Gidip belediyeye gidip ilgilileri işimi hallettim. Yine geçti aradan üç beş sene. Türkiye’ye geri geldim. Bizim evin suyunu, elektriğini kesmişler. Giderken parayı yatırmayı unutmamışız. Önce TEK’e vardım. Sonra belediyeye. Belediyede bana bir fatura çıkardılar. Evi satsan anca ödenecek. Bağırırım çağırırım, veznedekilere.

“Abi bizim suçumuz yok.” dediler.

“Beni bir yetkiliyle görüştürün.” dedim. Birinin yanına götürdüler. O da:

“Benim yapacağım bir şey yok.” dedi.

“Yav kimin yapacağı bir şey varsa onu göster, dedim. Yoldan geldik yüzümüzü yıkayacak su yok.” Yine birini gösterdiler. Adamın cebine elimi soktum.

“Yapamam abi, elimden bir şey gelmez.” dedi. Öbür cebine davrandım. Gözleri yerinden pörtlerek yutkunuyor yutkunuyor: “Abi benim elimde olsa, anam avradım olsun bu kıyağına karşılık bütün şehrin su borcunu silerim ama benim yapacağım iş değil.” diyor.

“Başkana çıkarın lan beni o zaman.” dedim. Herhalde o ara bir iki de sövdük saydık.

“Başkan seninle görüşmez ama, dediler. Arif Bey bu işi halleder. O da bir yerde başkan sayılır” dediler.

Küfürün de yeri geliyor bazen. Vardım bir koca kapının önüne, tıklattım, odanın içi nerdeyse bir daire kadar var. Mobilyalar falan o biçim. Kendi kendime belli ki çok mühim bir adamın yanına geldik. Aman oğlum Osman, adamın suyuna git, sakın takışma senin işini halletse halletse bu adam halleder, dedim.

“Arif Bey ben 3-4 senedir Alamanya'dayım, giderken su parasını yatırmayı...” diye lafa başladım. Adam:

“Randevunuz var mı?” dedi.

“Yok ama aşağıdan yolladılar.” dedim.

“Arif Bey şu anda meşgul” dedi. Benim jeton düştü. Karşımdaki adam sekretermiş, o ara içerden biri çıktı, giyim kuşam on numara:

“Arif Bey” dedim. O da odacıymış. Ulan odacısı, sekreteri böyleyse kendisi nasıldır? Sekretere yalvardım:

“Gözünüzü seveyim bir 5 dakika görüşürün. Evde helâya gidecek su yok” dedim. sekreter ve odacı ile

ayrı ayrı ilgilendim. Sekreter, odacıya:

“Yakup, sevaptır, bir ilgileniver ağabeynin işiyle gözüm.” dedi. Beş dakika müsaade ettiler. Odaya girdim. Ben o kadar Avrupa görmüş adamım. Ecnebi vilayetlerinde öyle bir oda yoktur. Boydan boya bir masa arkasında padişah tahtı gibi bir koltuk üstünde kara kuru bir adam. Beni görünce:

“Ooo Osman hoş geldin.” dedi. Baktım Arif.

“Ulan Arif ” dedim. İzzet ikram. Çay, kahve, yemek.

Arif:

“Osman, başkan değişti. Beni de bu görevetirdiler.” dedi.

“Arif benim böyle böyle bir derdim var” dedim.

“Kolay o iş” dedi. Bir telefon çekti. Elimdeki faturayı yırttı attı.

“Sen eve git. Su parası falan da yatırma bir daha. Bir ihtiyacın olursa beni bul.” dedi. Ben eve gelesiye bizim su açılmış. Nasıl olsa su beleş, bahçeye biraz çiçek diktim. Her gün su veriyorum. Bir ayda bahçe yemyeşil oldu. Bu böyle olmayacak dedim. Biz gidince bu bahçe kurur. Evin alt katına eli ayağı düzgün bir kiracı bulalım. Bulduk da. Kiracıya:

“Suya acıma, sık sık sula. Su parası yatırma. Kirayı Halk Bankası'na yatırırısın. Bir şey olursa bana mektup yaz” dedim. Döndüm Alamanya'ya. Arayan soran yok, demek

işler yolunda. İlk defa evi kiraya verdik. Hem bahçe kurumaz hem de yazın kira parasını harçlık ederiz diye seviniyorum. Memlekete döndüm. Kiracı kaçmış. Evde sağlam cam yok. Taban tahtalarını, bahçedeki ağaçları kışın sobada yakmışlar. Bankaya da iki kira yatmış gerisi yok. Deliye döndüm. Ama elden ne gelir, adamı nereden bulacağız. Yine kesilmiş bizim su. Gideyim Arif'in yanına da açtırayım, dedim. Gerine gerine vardım sekterin yanına. Sekreter değişmiş.

"Arif Bey'i görecez dedim.

"Burada öyle birisi yok" dedi.

"Odası burasıydı" dedim.

"Burası Şerafettin Bey'in odası. Belediyede bir Arif var. O da Arif Efendi, dedi. Temizlik işlerine bakar. Danışmaya sor nerdeyse bulsunlar." Kapıdan çıktım. Tam merdivenlere doğru gidiyorum.

Birisi:

"Hişt Osman!" dedi. Döndüm, Arif. Elinde bir paspas odasının önünü paspaslıyor. Ulan bu nasıl iş?

"Hayırdır Arif?" dedim.

"Başkan değişti, dedi. Beni buraya verdiler. Sana karşı da mahcubum."

"Üzülme bakalım" dedim. Ayaküstü konuştuk. Bir iş vardı sana geldim diyemedim. Ama ısrar etti.

"Yine su parası" dedim.

"Ver bakayım bir uğraşalım." dedi. Su parasının yarısını ödeyip kurtulduk. Alamanya'ya vardım. Giderken su parası, elektrik parası ne varsa hepsini yatırdım. İki üç sene sonra yine geldik. Su yine kesik. Belediyeye gittim. Su parasını yatırıyorum diye. Kesinti faturadan değilmiş. Akşama hallolur dediler. Bir iki vergi birikmiş. Gelmişken halledeyim dedim. Tam yatıracağım, bir gürültü koptu. Herkes ayağa kalktı Arif Bey geldi diye.

"Kim bu Arif Bey?" dedim. Veznenin birisi gözüyle işaret

etti. Yine bizim Arif. Arkasında 8-10 telsizli adam, yanında korumalar.

“Arif” dedim. Sarıldık. Arif:

“Başkan değışti, ben muhasebe müdürü oldum. Gel makama çıkalım” dedi.

“Dur şu parayı ödeyeyim.” dedim.

“Ödettirmem gel.” dedi.

“Olmaz vallaha ödeyeceğim, sonra başıma gelmedik kalmıyor” dedim. Elimi cebime attım.

“Sen merak etme. Yürü” dedi. Kolumdan çekti. Eliyle vezneye bir işaret çaktı, sil diye. Ondan sonraki gelişimde Arif Efendi’yi, park bahçelerde çiçek dikerken gördüm. Sonrakinde Arif Bey’i yazı işleri müdürü olarak, bir sonrakinde Arif Efendiyi belediye tuvaletini beklerken, bir başkasında Arif Bey’i başkan yardımcısı olarak. En sonunda beylikten mi yoksa efendilikten mi ne emekli oldu. Başkasını bilmem ama benim gözümde tam bir bey-efendi oldu.

200 Liralık Öykü

Yalan yok, ben önce hanımdan şüphelendim. Evlendiğimiz günden beri cebimde madeni para gördü mü kesin alır. Allah var, ben birkaç lirayı arayacak adam değilim. Değilim ama bazen de bozuk para lazım oluyor. Bir çay içiyorsun, ekmek alıyorsun veya affedersiniz tuvalete gidiyorsun bütün para vermek yakışık almıyor. Hanıma birkaç defa: “Haydi ceplerimi karıştırıyorsun anladık, bari bozuk paraların hepsini alma.” dedim. “Ceplerin deliniyor, sonra yine ben uğraşıyorum.” diye kestirip attı. Laf aramızda bu yüzden ufak çaplı kavga etmişliğimiz bile var. Hanım cebimden aldığı paraları ne yapar dersenez, onu da anlatayım. Biriktirir efendim. 1-2 lirayla ne olur demeyin, çok şey olur. Hanım pazar için verdiğim paradan da üç beş kuruş arttırır, biriktirdiği paralarla sürpriz harcamaları karşılar, bizim bütçenin açık vermesini engeller. Diyelim birisine çocuk görmeye, hoş geldine, asker görmeye gidilecek, gidilirken de hediye alınacak. Ev için marketten acil bir şey alınacak veya ufak oğlanın canı bir şey çekti. Daha başka aklınıza ne gelirse... Hanım bana duyurmadan bu işleri halleder. Katiyen benden ekstra para istemez. Fakat bu defa meblağ büyüktü tamı tamına 100 TL. Bu 200 TL'yi ben dün sağlık ocağının köşesindeki bankamatikten çekmiştim. Gıcır, gıcır.

Bu sabah fırına ekmek almaya gidince fark ettim paranın olmadığını. Koltuğumun altında ekmek ceplerimi karıştırıyorum, kasiyer dik dik yüzüme bakıyor. Cebimde para yok, ekmekleri geri koyamıyorum. Utana sıkıla: “Kusura bakmayın yanıma para almamışım.” dedim. Tezgâhın arkasından birisi seslendi: “Ayten, arkadaş devamlı müşterimiz sonra bırakır.” Bunun üzerine kasiyer de “Sonra bırakırsınız.” dedi. Sevindim. Eve gelip ekmekleri mutfaktaki masanın üzerine bıraktım. Hanım kahvaltı hazırlıyor, küçük

oğlan daha kalkmamış. Büyük oğlan zaten arkadaşında kaldı. Sinirden mutfağın içerisinde dolaşmaya başladım. Daha doğrusu kavgaya nasıl başlayacağımı düşünüyorum. Hanım:

“Dolap beygiri gibi ne dolanıp duruyorsun! Otursana masaya.” deyince gezinmeyi bırakıp hücumla geçtim.:

“Sen önce şu 200 liranın hesabını ver bakalım.” dedim. Hanım başını işten kaldırmadan:

“Ne 200 lirası?” dedi.

“Hangi 200 lira olacak! Benim cebimden aldığın 200 lira...” dedim. Hanım elindekileri bırakıp bana döndü:

“Deli deli konuşup durma ben para mara görmedim.” dedi.

“Ne demek görmedim! Cebimde dün 200 lira vardı, şimdi yok.” dedim.

“Aa ne bileyim ben senin cebindeki parayı!” dedi.

“Karıştırmasını biliyorsun ama.” dedim. Hanım derin bir nefes aldı:

“Sabah sabah git başımdan Süleyman. Nere koyduysan oradadır paran!” dedi ve sırtını dönüp kahvaltılıkları hazırlamaya devam etti.

“Yani sen almadın mı?” dedim. Bir an başını çevirip:

“Almadım dedim ya! Al-ma-dım.” dedi. Hanım kendinden çok emin konuşuyordu. Daha fazla üsteleyemedim:

“Ee nerde benim 200 liram?” dedim.

“Cebindedir.” dedi.

“Fırında baktım ceplerime, ekmeğin parası bile çıkmadı.” dedim.

“İyi bakmamışsındır. Kahvaltıdan sonra birlikte bakarız.” dedi. Oğlanı kaldırdık kahvaltıda oturduk. Benim aklım 200 liradaydı.

Kahvaltıdan sonra oğlan dışarıya oyun oynamaya çıktı. Hanım masayı toplarken ben ceplerimi teker teker kontrol ettim. Pantolonun cepleri, gömleğin cebi, ceketin cepleri... Yoktu. Sonra hanım geldi, o da kontrol etti. “Acaba astarın arasına mı kaçtı?” diyerek kıyafetlerin her yerini didik didik

ettik, ama nafileydi.

“Galiba düşürdüm.” dedim. Nereye düşer bu para? Hanım:

“Arabaya düşmüştür, dedi. Hani geçen sene anahtarları...” Doğru, geçen sene anahtarlar koltuğun arkasına düşmüş, evin içinde saatlerce aramıştık.

“Kesin arabaya düştü. Ben bir koşu bakıp geleyim.” dedim. Doğruca arabanın yanına indim. İçini dışını tekrar tekrar elden geçirdim. Koltuğun aralarına, torpido gözüne, paspasların altına, koltuk kılıflarının içine baktım. Yoktu. Eve döndüm geldim. Kapıdan girmeden, “Yolda düşürmüş olabilir miyim?” diye düşündüm. Etrafıma bakına bakına Tekrar arabanın yanına kadar indim, elim boş döndüm.

İçeri girdim. Televizyonu açtım. Hanım bir bardak çay getirdi. Televizyona falan baktığım yok, bir yudum içmeden bardaktaki çayım soğudu. Aklım 200 TL’de. Gözümü kapatıyorum, gözümün önüne geliyor; elimi uzatıyorum, kayboluyor.

“Hanım şöyle etrafa bir baksak mı?” dedim.

“Durup dururken dağıtma ortalığı.” dedi.

“Dağıtmadan bakacağım.” dedim. Oturma odasına, yatak odasına, tuvalete, banyoya her yere baktım. En sonunda kendimi koltuğun üzerine bıraktım. Yorulmuşum. Nereye gider bu para? Birden aklıma bizim küçük oğlan Gökhan geldi. Hanıma döndüm:

“Sakın Gökhan almış olmasın!” dedim. Hanım:

“Aa bacak kadar çocuk o kadar parayı ne yapacak?” dedi. İçi me kurt düştü bir defa:

“Belli mi olur, sigaraya alışır, sigarayla kalsa iyi alkolü, uyuşturucusu...”

“Tövbe tövbe Süleyman kafayı mı yedin? 12 yaşında çocuk ne uyuşturucusu...”

“Yahu hanım ben ne dediğimi biliyor muyum? Çocuk işte belli olmaz. Alır mı alır. Biz de çocukken babamızın

sigara paketinden birer ikişer aşırırdık. Ben şu çocuğu bir sıkıştıracağım.” dedim.

“Aman ne yaparsan yap. Ben seninle uğraşamayacağım.” deyip mutfağa gitti. Benimse aklıma başka bir ihtimal gelmiyordu. Bu parayı alsa alsa Gökhan alır. Eline geçen parayla internete gidiyor. Belki oraya borç yaptı. Kim bilir? Öğleden sonra Gökhan kapıya: “Anne susadım.” diyerek geldi. Oğlanı hemen içeri çektim:

“Ver şu parayı!” dedim.

“Ne parası baba?” dedi.

“Sen daha iyi bilirsin.” dedim. Kulağına yapıştım.

“Neyi bileceğim baba?” dedi. Çocuğun sesine anası çıktı geldi.

“Bırak çocuğu Süleyman.” dedi. Bıraktım. Annesi tatlı dille sordu:

“Yavrucuğum babanın cebinden hiç para aldın mı? Bak hiç kızmayacağız, aldıysan söyle.” dedi. Ne kadar dil döktüyse de çocuk “Aldım.” demedi. İkimiz de ikna olduk. Bu parayı Gökhan almadı. Hanım, almadı, çocuk almadı, arabaya düşmedi. Bu para nereye gitti? Hanım:

“Süleyman galiba sen bu parayı çaldırdın.” dedi.

“Hanım bana da öyle geliyor.” dedim. Paranın üstüne bir bardak su içmekten başka yapılacak bir şey yoktu. Tam umudumu kaybetmişken bu defa aklıma büyük oğlan Serkan geldi. Serkan üniversitede okuyor. Cebimden asla habersiz para almaz. Ben al desem de almaz. Birkaç yerden burs alıyor. Okula evden gelip gittiğinden fazla masrafı da yok. Ama insanlık hali. Onun da ağzını yoklamak istedim. Bir gün önce arkadaşında kaldı, akşama doğru çıktı geldi.

“Nasıl geçti günün?” diyerek söze başladım. Arkadaşıyla yaptıklarından bahsetti. O da bana:

“Sizin gününüz nasıl geçti?” diye sordu. Anlattım. Anlatırken de acaba eli kolu oynayacak mı, yüzü kızaracak mı, gözlerini benden kaçırarak mı diye baktım, durdum. Hiçbiri

olmadı.

“Velhasıl gitti bizim 200 lira oğlum.” dedim. Serkan:

“Baba parayı ne zaman çektin?” dedi.

“Dün akşam eve gelmeden...” dedim.

“Parayı çektikten sonra neler yaptın?” dedi. Anlattım.

“Benzinliğe gittim, arabaya tüp aldım.”

“Ne kadarlık?”

“Hep 50 liralık alırım. Artık hep 100 liralık alıyorum. Önceden bir hafta gidiyordu şimdi 2-3 güne bitiyor.”

“Sonra?”

“Oradan BİM'e gittim. 50 liralık TL yüklettim. 2 ekme aldım.”

“Başka?”

“Başka? Annen bu hafta pazara çıkmamış. 30 liraya 1,5 kilo domates, 10 liralık da salatalık aldım.”

“Baba tamam işte. Sen parayı düşürmemişsin de, çaldırmamışsın da. Harcamışsın.”

“Nasıl harcamışım oğlum? Koskoca 200 TL bu.”

“Hesap ortada baba. 100 lira LPG, 50 lira kontör, 30 domates, 10 lira ekme, 10 lira salatalık. 200 lira yapar.”

“Yapma ya! Ulan koskoca 200 lira be...”

“Bana amma yaptın? 200 lira dediğin ne ki, şimdi milyonun bile değeri yok.” Ben şaşkınlığı üzerimden atamadan, hanım mutfaktan elinde salatalıklarla çıktı, geldi.

“Bey, kırk yılın başı iyi bir iş tutmuşsun. Salatalıklar gerçekten çok güzelmiş, çıtır çıtır.” dedi. Kafam durmuş gibiydi:

“Versene bir tane.” dedim.

“Tuzlayarak mı vereyim, tuzlamadan mı?” dedi.

“Tuzla tuzla.” dedim. Hanım, salatalığı tuzlayıp elime verdi.

Salatalığa şöyle bir baktım:

“200 liradan geriye kala kala sen kaldın demek.” dedim.

İçindekiler

Düğüne Davetlisiniz / 5
Tosuncuk Bank / 11
Elektriği Mumla Aramak / 19
Avanaklar Kahvehanesi / 29
Putin Esas Duruşta / 39
Tatil Hayallerine Çığ Düştü / 47
Zammı Kim Yaptı? / 57
Eski Bildiğin Köy Değil / 65
Bahşış / 73
Bugün Git Yarın Gelme / 81
Beyefendilik Böyle Olur / 85
200 Liralık Öykü / 91